

Tilinpäätös 2023

Mikkelin tuomiokirkkoseurakunta

Sisällys

1 TOIMINTAKERTOMUS.....	1
1.1 Yleiskatsaus.....	1
1.2. Hallinto	11
1.3. Henkilöstö	17
1.4. Jäsenmäärä.....	17
1.5. Sisäinen valvonta	18
1.6. Talouden tunnusluvut	21
1.7. Seurakuntatalouskonsernin toiminta ja talous.....	22
1.8. Kirkkoneuvoston esitys tilikauden tuloksen käsittelyksi ja talouden tasapainottamistoimenpiteiksi	23
2 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN.....	24
2.1. Käyttötalouden toteutuminen	24
2.2. Tuloslaskelmaosan toteutuminen	44
2.3. Investointiosan toteutuminen.....	46
2.4. Rahoitusosan toteutuminen.....	48
3 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	49
3.1. Tuloslaskelma	50
3.2. Rahoituslaskelma.....	51
3.3. Tase	51
3.4. Konsernitase	53
4 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	54
4.1. Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot.....	54
4.2. Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot.....	54
4.3. Tuloslaskelman liitetiedot.....	54
4.4. Rahoituslaskelman liitetiedot	56
4.5. Taseen vastaavia koskevat liitetiedot.....	56
4.6. Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	56
4.7. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot	57
4.8. Omistuksia muissa yhteisöissä koskevat liitetiedot.....	58
4.9. Taseyksikköinä hoidettujen rahastojen tilinpäätökset.....	58
5 ALLEKIRJOITUKSET JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ.....	64
6 LUETTELOT JA SELVITYKSET	67

1 TOIMINTAKERTOMUS

1.1 Yleiskatsaus

Suomen talous on taantumassa ja kasvun eväät ovat vähissä. Kansantaloutta on 2020-luvulla rasittanut koronapandemia rajoituksineen ja jo kaksi vuotta kestänyt sota Ukrainassa pakotteineen. Uusin haaste on lokakuussa 2023 alkanut Gazan sota. Korkean inflaation aiheuttama hintojen ja korkojen voimakas nousu on vaikuttanut merkittävästi ja monilla tavoin sekä yksityisten ihmisten että kaikkien yhteiskunnan toimijoiden elämään eikä julkisen talouden tasapainottamistarve ja siitä johtuvat menoleikkaukset tule helpottamaan tilannetta. Epävakaa maailmantilanne on heikentänyt taloutta ja järkyttänyt turvallisuuden tunnetta maailmanlaajuisesti. Vahvistaakseen omaa turvallisuuttaan Suomi liittyi Natoon huhtikuussa 2023.

Maailman laajuisista haasteista huolimatta toimintavuosi Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnassa toteutui suunnitellusti. Talousarvion toteuman perusteella toimintaa järjestettiin koronavuosia edeltäneellä volyymilla. Kulunut vuosi oli seurakuntavaalien jälkeinen ensimmäinen vuosi. Luottamushenkilöistä lähes puolet ovat luottamustehtävässään uusia. Heille järjestettiin perehdytystä seurakunnan viranhaltijoidenkin toimesta. Puumalan alue seurakunta aloitti 1.1.2023 toimintansa osana Mikkelin tuomiokirkkoseurakuntaa. Monenlaiset käytännön järjestelyt vaativat pohdintaa ja uusien tapojen omaksuntaa.

Vuoden kohokohtia olivat eläkkeelle siirtyvän piispa Seppo Häkkisen lähtöjumalanpalvelus ja erityisesti uuden piispan Mari Parkkisen virkaanvihkimismessu tuomiokirkossa ja juhla Mikaelissa syyskuun alussa. Moni seurakunnan työntekijä osallistui juhlien suunnitteluun ja toteutukseen. Järjestelyt ja tilaisuudet onnistuivat hyvin.

Seurakunta sai valtakunnallisen huomionosoituksen keväällä, kun Suomen Ekumeeninen Neuvosto myönsi Ekumeeninen teko –palkinnon seurakunnan diakoniatyölle tehdystä yhteistyöstä Saimaan ortodoksisen seurakunnan kanssa ukrainalaisten hyväksi Mikkeliissä vuoden 2022 aikana. Palkinto jaettiin Suomen Ekumeenisen Neuvoston kokouksen yhteydessä pidetyssä juhlatilaisuudessa Helsingissä.

Luottamushenkilöille ja työntekijöille järjestettiin keväällä ja syksyllä strategiaillat. Näissä käytiin läpi seurakunnan strategiaa ja toimintaa. Loppuvuodesta teetettiin työntekijöille ja luottamushenkilöille strategian seurantakysely. Kyselyyn vastasi noin puolet sekä työntekijöistä että luottamushenkilöistä.

Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan haasteena on aleneva jäsenkehitys, mutta taloudellinen tilanne on edelleen vakaa. Kuluneen vuoden tilikauden tulos oli 1.701.937,320 euroa. Tavanomaista korkeampi tulostaso johtui kirkollisverotilityksistä, jotka kasvoivat pääasiassa vuoden 2023 alussa voimaan tulleen soteuudistuksen vuoksi toteutetun verouudistuksen vuoksi. Kirkollisverotuotto kasvoi koko maan tasolla 10,3 %, Mikkelissä 8,7 %.

Arja Huuskonen
tuomiorovasti

Tiina Snicker
talousjohtaja

ELÄMÄSI SEURAKUNTA – STRATEGIA VUOTEEN 2026

Perustehtävä

Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnassa toteutetaan kirkon perustehtävää. **Elämäsi seurakunta** -strategiassa perustehtävä on sanoitettu seuraavasti: Seurakunnan tehtävänä on kutsua ihmisiä Jumalan yhteyteen sekä rohkaista välittämään lähimmäisistä ja luomakunnasta.

Arvot

Usko, toivo ja rakkaus – nämä arvot ohjaavat seurakunnan arjen toimintaa ja päätöksentekoa. Arvot haastavat myös keskusteluun niin kirkon piirissä kuin laajemmissakin yhteyksissä.

Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnassa sitoudutaan koko kirkon yhteisiin arvoihin, jossa korostuvat perinteiset kristilliset hyveet: Usko, toivo ja rakkaus. Kristillinen arvopohja määräytyy näin kestäväällä ja selkeällä tavalla. Uskon kautta syntyvä yhteys Jumalaan luo kristityn ja seurakunnan elämään perustan. Toivon taustalla on Jeesuksen lupaus Jumalan oikeudenmukaisuudesta, huolenpidosta ja iankaikkisesta elämästä. Jumalan rakkaus ilmenee lähimmäisistä välittämisenä aina ja kaikkialla.

Visio 2026

Mikkelin tuomiokirkkoseurakunta on kaikille avoin armon yhteisö, jossa uskotaan Jumalan ehdottomaan anteeksiantoon ja ansaitsemattomaan armoon.

Strategian painopisteet

- Olennaiseen keskittyvä seurakunta
- Suvaitseva seurakunta
- Näkyvä ja kuuluva seurakunta
- Yhteistyötä tekevä seurakunta
- Kehittyvä seurakunta
- Toiminnan ja talouden tasapainosta huolehtiva seurakunta
- Henkilöstöstä huolehtiva seurakunta

YMPÄRISTÖVASTUU

Seurakunnan vahva ympäristötyö on jatkunut. Kokonaiskirkon tavoite hiilineutraaliudesta vuoteen 2030 mennessä on jo seurakunnassamme saavutettu ja arkipäivää. Joka vuosi seurakunnassa otetaan uusia askeleita ympäristövastuun kantamisessa.

Hautaustoimessa jatkettiin 2022 aloitettua kulttuurihistoriallisten arvojen inventointia hautausmailla. Raportti Suomenniemen ja Ristiinan inventoiduista muistomerkeistä ja esitys kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden seurakunnalle palautuneiden muistomerkkien säilyttämisestä valmistuivat myös syksyllä 2023.

Susiniemen leirikeskuksen keittiötoimi voitti Luomu SM-23 kilpailun. Voitto tuli jo neljättä kertaa. Leirikeskuksen käyttöön otettu aurinkovoimala toimii hyvin ja sen tuottoa myös myydään.

Luomuelintarvikkeiden käyttö on lisääntynyt muuallakin kuin Susiniemen leirikeskuksessa. Keskustan ruokapalveluissa on luomuelintarvikkeiden käyttöaste noussut vuoden 2023 aikana 17 %:iin. Kokonaisuudessaan luomun käytössä olemme hyvänä esimerkkinä muille seurakunnille.

Keskeisimmät tapahtumat tilinpäätösvuonna

Merkittävin vuoden 2023 tapahtumista oli Puumalan seurakunnan tuleminen osaksi Mikkelin tuomiokirkkoseurakuntaa 1.1.2023, jolloin siitä tuli Puumalan alue seurakunta. Seurakuntaliitoksen takia toiminta- ja taloustilastot eivät ole keskenään vertailukelpoisia. Kuten jo yleiskatsauksessa todettiin, monenlaiset käytännön järjestelyt vaativat pohdintaa ja uusien tapojen omaksuntaa. Tämä koski seurakuntatyön lisäksi hautaus- ja kiinteistötoimea. Uusien toimintatapojen suunnitteleminen ja juurruttaminen on joiltakin osin edelleen kesken.

Kolmen vuoden koronakokemusten jälkeen saatiin lopulta viettää rajoitusvapaasti seurakuntaelämää koko vuoden. Osallistujamäärät seurakunnan eri tilaisuuksissa nousivat huomattavasti, mutta vuoden 2019 osallistujamääriin ei yletty. Tähän vaikutti osaltaan vielä arkuus osallistua yhteisiin tilaisuuksiin tartuntariskin vuoksi, mutta myös seurakunnan ikäjakauma.

Loppiaisena järjestettiin ensimmäistä kertaa alue seurakuntien yhteinen lähetyspyhä. Alueilta oli kyydit tuomiokirkon jumalanpalvelukseen. Messun jälkeen oli kirkkokahvit ja lähetystilaisuus seurakuntakeskuksessa. Myös vuoden aikana järjestetyt lähettien vierailut olivat onnistuneita.

Ukrainakeräykset olivat erittäin kysyttyjä ja onnistuneita. Niitä järjestettiin vuoden aikana kolme. Yksittäiset lahjoittajat olivat avokätisiä ja heitä oli paljon liikkeellä. Myös kirpputori tuotti runsaasti rahaa, jolla voitiin ostaa aggregaatteja ja elintarvikkeita keräykseen. Myös diakoniatyön järjestämät soppatiistait saivat seurakuntalaiset ja myös kirkkoon kuulumattomat liikkeelle. Seurakuntakeskuksessa oli ruokailijoita viikoittain 55-70 henkilöä.

Keväällä toteutettu Sukupolvet yhdessä -messu Pitäjänkirkossa ja tapahtuma diakoniatyön ja varhaiskasvatuksen kanssa tapulin juurella oli onnistunut. Ristiinan ja Puumalan aluekappalaisten virkaanasettamiset olivat merkittäviä ja juhlallisia tilaisuuksia, samoin kuin pastori Kari Rossin lähtöjumalanpalvelus ja Beatles-seurat luomakunnan sunnuntaina.

Mikkelinpäivän Arvojen areena on vakiinnuttanut paikkansa. Mikkelinpäivän jumalanpalvelukseen kutsuttiin laajalti seurakunnan yhteistyökumppaneita kuten kaupungin edustajia. Uusi Mikkelin kaupunginjohtaja Janne Kinnunen toimi tekstinlukijana ja piti puheenvuoron Arvojen areena - tilaisuudessa. Toisena tekstinlukijana ja puheenvuoron pitäjänä oli Mikkelin teatterinjohtaja Aleksander Anria.

Vuosi oli sairaalasielunhoidossa muutosten vuosi. Etelä-Savon hyvinvointialue Eloisa aloitti toimintansa vuoden alussa, Mielen- ja kuntoutuksen talon palliatiiviseen keskukseseen avattiin kauan suunnitteilla ollut saattohoito-osasto helmikuussa, ja heinäkuussa Vilhonkadulle avattiin mielen terveys- ja

päihdekuntoutujille suunnattu Toimintakeskus Vilho. Perheasiain neuvottelukeskus toimi aktiivisesti paikallisissa, alueellisissa ja valtakunnallisissa verkostoissa.

Musiikkityössä vuosi oli tilaisuuksien täyteinen. Varhaiskasvatuksen toiminta oli monipuolista painottuen perhetoimintaan. Nuorisokasvatuksen toiminnoissa painotettiin aiempien vuosien tapaan säännöllisen leiritoiminnan mahdollistamista lapsille ja nuorille.

Seurakunnan viestintäpalvelut toimivat erittäin laadukkaasti.

Vuoden alussa seurakunnan työntekijöille toteutettiin monen vuoden jälkeen työhyvinvointikysely. Tuloksia käsiteltiin tiimeittäin työterveyshuollon terveydenhoitajan ja psykologin johdolla. Työhyvinvointiin kiinnitettiin paljon huomiota koko vuoden ajan, ja aihetta työstettiin luomalla kaikkia koskevat työyhteisön pelisäännöt.

Työntekijämäärä oli vuoden 2023 lopussa 109. Rekrytointeja oli kuluneena vuonna useita. Uudessa tehtävässä aloitti 17 henkilöä, joista 14 tuli seurakunnan ulkopuolelta. Lisäksi määräaikaista työntekijöitä oli sijaisuuksia tekemässä.

Kirkolliset toimitukset tilinpäätösvuonna

Kirkollisissa toimituksissa seurakunta kohtaa useimmin jäsenensä. Kirkollisten toimitusten määrät muuttuivat jonkin verran edellisestä vuodesta 2022, jonka määrät ovat suluissa. Hautaan siunaamisia oli 624 (553). Kirkollisia vihkimisiä järjestettiin 44 (50). Kasteessa seurakunnan jäseniksi otettiin 201 (263) henkilöä. Kastettujen osuus syntyneistä oli noin 70 %. Osuus on viime vuosina jatkuvasti laskenut.

TALOUDEN TILANNE KULUNEENA VUONNA

Suomen talouden tilanne

Kuluneena vuonna inflaatio säilyi korkeana, vaikka se kääntyiikin vuoden aikana laskuun. Inflaatio oli joulukuussa 3,6 %. Hintojen ja korkojen nousu vähensi investointeja ja kotitalouksien kulutusta. Inflaatiopaineessa tehdyt palkkaratkaisut ja eläketulojen nousu paransivat kuitenkin jonkin verran kuluttajien ostovoimaa. Bruttokansantuote supistui 0,5 prosenttia vuonna 2023 ja Suomi vajosi taantumaan.

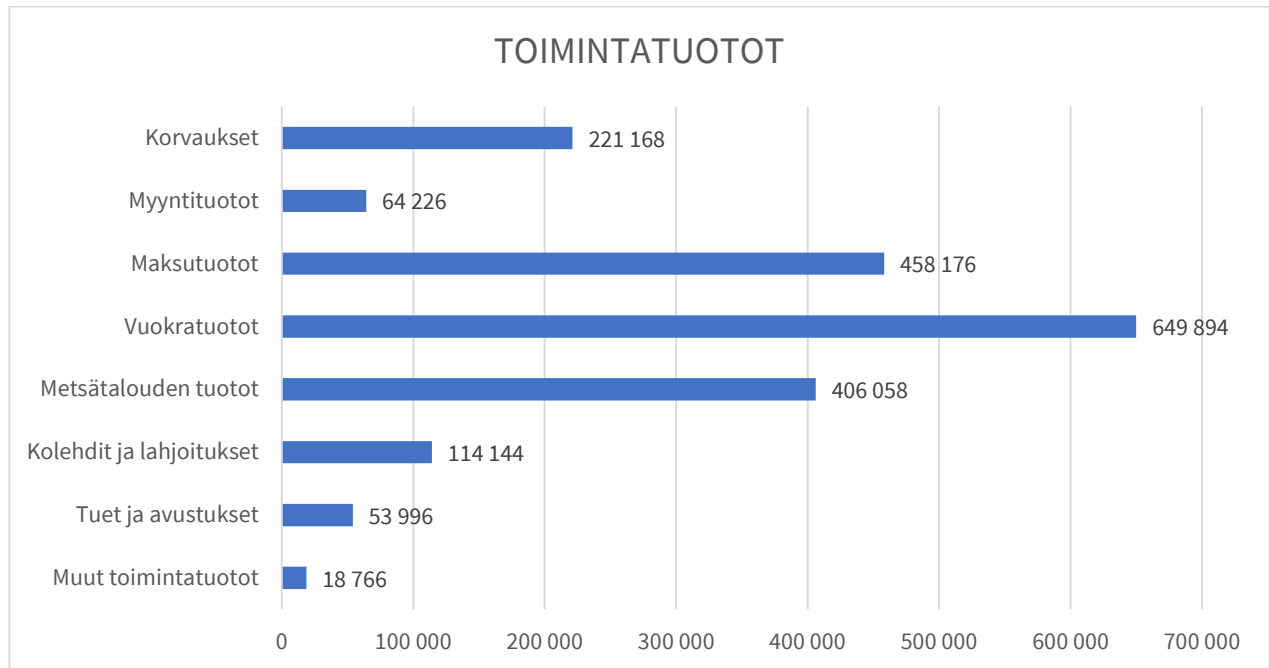
Kirkollisveroa tilitettiin vuonna 2023 yhteensä 1,035 miljardia euroa. Kirkollisveron määrä kasvoi 105,2 miljoonalla eurolla (+10,3 %) vuodesta 2022. Lähes kaikkien seurakuntien (97 %) verotulot kasvoivat. Verotilustysten poikkeuksellisen voimakas, kertaluonteinen kasvu johtuu useasta eri tekijästä. Vuoden 2023 alussa voimaan tulleen soteuudistuksen vuoksi toteutettu verouudistus paransi kirkollisveron reaalityttöä. Seurakuntakohtaiseen verotulojen kasvuun vaikutti kunnan veropohja, korkean inflaation seurauksena tehdyt palkkaratkaisut ja pääsääntöisesti inflaatioon sidottujen eläketulojen kasvu sekä seurakuntatalouksissa tehdyt päätökset kirkollisveron suhteen. Valtiovarainministeriö ennustaa taantumän väistyvän ja talouden kääntyvän lievään kasvuun (0,7 %) vuonna 2024. Inflaatio hidastuu ja korot kääntyvät laskuun, mikä piristää kulutusta ja lisää investointeja. Työllisyysaste laskee hieman

vuonna 2024, mutta kääntyy nousuun seuraavina vuosina. Suomen julkisen talouden tilanne on kuitenkin heikko ja julkinen velkasuhde jatkaa kasvuaan.

Seurakunnan talous

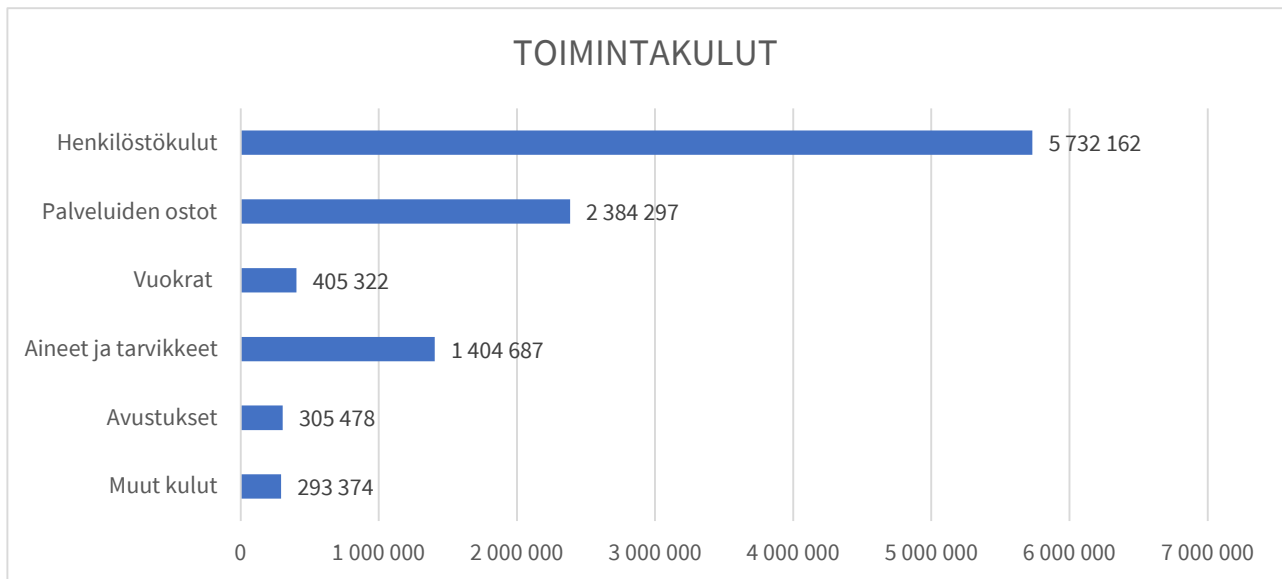
Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan tilikauden ylijäämä on 1,8 M€. Tuloslaskelma ei juuri sisällä kertaluonteisia eriä kuten omaisuuden myynneistä saatuja myyntituloja.

Toimintatuotot olivat 1,99 M€ ja ne olivat noin 129.000 euroa edellisvuotta suuremmat. Kasvua oli lähes kaikissa tiliryhmissä. Toimintatuottojen jakauma on esitetty alla olevassa kaaviossa.

Toimintakulut olivat 10,5 M€ euroa ja ne kasvoivat edellisvuodesta yhteensä 1.046.000 euroa.

Henkilöstökulut kasvoivat 274.000 eurolla (5,0 %). Palveluiden ostot kasvoivat 353.000 euroa (17,4 %) ja aineet ja tarvikkeet 391.000 eurolla (38,5%). Aineissa ja tarvikkeissa sähkön hankintakulut kasvoivat 309.000 eurolla. Toimintakulujen jakauma on esitetty alla olevassa kaaviossa.

Käyttötalouden toimintakate oli 8.540.000 euroa. Se heikkeni edellisestä vuodesta reilulla 900.000 eurolla. Kate oli kuitenkin vain 84.000 euroa budjetoitua huonompi. Kirkollisverojen tuotto oli 10,8 M€, mikä on 862.000 € (8,7 %) enemmän kuin vuonna 2022 Puumalassa ja Mikkeliissä yhteensä. Kirkollisverotuottojen osuus kokonaistuloista oli 74,5 %. Valtionrahoitusta saatiin 1,1 M€, mikä on 7,6 % kokonaistuotoista. Verotuskuluja maksettiin 145.000 euroa ja kirkon rahastomaksuja 915.000 euroa. Nettorahoitustuottoja kertyi poikkeuksellinen määrä, yhteensä 613.000 euroa. Poikkeuksellinen kertaerä oli MPY osuuskunnan maksama ylijäämän jakaminen, jota seurakunta sai 272.800 euroa. Kirkollisverotulon kasvu ja korkeat rahoitustuotot nostivat vuosikatteen 2,9 miljoonaan euroon. Tilikaudelle kohdistuneet poistot olivat 1,23 M€. Tilikauden tulos poistojen jälkeen oli 1,7 M€. Poistoeron vähennyksen jälkeen tilikauden ylijäämä oli 1,8 M€.

Seurakunnan rahavarat kasvoivat 2,2 M€ ja olivat vuoden lopussa yhteensä 3,9 M€. Tähän vaikutti merkittävästi verotulokertymä ja investointien alhaisempana toteutuneet kustannukset. Rahoitusomaisuusarvopaperien tasearvo oli 7,8 M€. Summa ei sisällä testamentti- ja lahjoitusrahastojen varoja, jotka olivat 0,6 M€. Toimeksiantojen pääomissa on myös hautainhoitorahaston pääoma, joka oli 1,38 M€.

Seurakunnalla ei ole lainarahoitusta. Vieraassa pääomassa, jota on 1,7 M€, on mm. ostovelkoja 440.000 euroa ja suurimpana eränä lomapalkkajaksotus 902.000 euroa. Palkkojen eläkemaksu- ja ennakonpidätysvelkojen osuus velasta on 177.000 euroa. Tilinpäätöksen yhteydessä on puhdistettu taseesta sinne kertynyt työttömyys- ja tapaturmavakuutusvelka 177.000 euroa. Tämä summa näkyi kertaeränä tuloslaskelman tuloissa.

Vuoden 2023 investointisuunnitelman kustannusarvio oli 830.000 euroa. Investointien lisätalousarvio hyväksyttiin 28.3.2023, jolloin investointien loppusumma nousi 1.085.000 euroon. Vuoden 2023 investoinneista vaikutuksiltaan merkittävin on Mikkelin tuomiokirkon peruskorjauksen esisuunnittelu, joka aloitettiin vuoden 2023 aikana. Suunnittelun piti alun perin kohdistua vain julkisivuun, mutta tehtyjen selvitysten perusteella todettiin, että vähintään yhtä suuri tarve korjaukselle on kirkon sisätiloissa. Varsinainen korjauksen suunnittelu alkaa vuonna 2024. Tuomiokirkolta Ristimäenkadulle johtavien portaiden korjaus, mikä sisälsi liikkuneiden kivien siirtämisen paikoilleen, toteutettiin kevyenä

versiona, jonka kustannukset kirjattiin käyttötalouteen. Ainakin lyhyellä aikavälillä tämä korjaustapa on riittävä. Sen sijaan tuomiokirkon kaukolämmitysjärjestelmään tehtiin muutos. Tähän saakka kirkolla ja As Oy Savilahdenkatu 18 on ollut yhteinen kaukolämpöliittymä. Vuoden 2023 aikana ne eriytettiin. Tuomiokirkossa on nyt oma kaukolämpöliittymänsä.

Kertomusvuonna valmistuneita suurimpia investointihankkeita olivat Pitäjänkirkon kellotapulin maalaus sekä Haukivuoren kirkon kellotapulin ja hautausmaarakennuksen maalaukset. Myös Haukivuoren kirkon ilmalämpöpumppujärjestelmän rakentaminen saatiin päätökseen ja Harjun siunauskappelin vesikaton maalaus toteutettiin. Toteutettuja hankkeita olivat myös Lähemäen seurakuntatalon piha-alueen korjaus, traktorin hankinta hautatoimen tarpeisiin sekä Harjun hautausmaan vanhan leikkuuhuoneen korjaus. Talousarvion ulkopuolelta investointiosaan kirjautui vuonna 2022 toteutetun Ristiinan vanhan leikkuuhuoneen kunnostuksen häntiä. Toteutuneet investointikulut olivat yhteensä 665.000 euroa.

Tilikauden päättymisen jälkeen ei ole tapahtunut sellaisia olennaisia toiminnan tai talouden muutoksia, joilla olisi vaikutusta Mikkelin tuomiokirkkoseurakuntaan, ja joita ei olisi vuoden 2023 talousarviossa huomioitu.

Toiminnan ja talouden tarkastelu tuloperustan muutosten valossa

Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan talous on tasapainossa. Vuoden 2023 tavallista parempaan tulokseen vaikuttivat muutamat seikat. Merkittävin asia oli aiemmin mainittu verotulokertymä, joka kasvoi Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan ja Puumalan seurakunnan yhteensä verotuloista vuodesta 2022 peräti 8,7 prosentilla. Lähes kaikkien seurakuntien (97 %) verotulot kasvoivat. Verotilitysten poikkeuksellisen voimakas, kertaluonteinen kasvu johtuu useasta eri tekijästä. Vuoden 2023 alussa voimaan tulleen soteuudistuksen vuoksi toteutettu verouudistus paransi kirkollisveron reaalityttöä. Verotulomuutoksella ei pitänyt olla vaikutuksia verotulokertymään, kun esimerkiksi Mikkeliissä valtiovarainministeriön suosituksen mukaisesti kirkollisveroprosenttia laskettiin. Nähtäväksi jää, miten paljon vuonna 2023 tilitettyjä kirkollisverotuloja peritään takaisin vuonna 2024. Seurakuntakohtaiseen verotulojen kasvuun vaikuttivat toki myös korkean inflaation seurauksena tehdyt palkkaratkaisut ja pääsääntöisesti inflatioon sidottujen eläketulojen kasvu. Näin suurten verotulokertyminen ennalta arvioiminen oli mahdotonta. Vuoden 2023 tuloslaskelman tulona oli myös aiemmin mainittu MPY osuuskunnan ylijäämän jakaminen. Tuomiokirkkoseurakunnalle sitä kertyi 272.800 euroa. Ylijäämää jaetaan vielä vuoden 2024 aikana. Kyseessä ovat kertaluonteiset erät 177.000 euron positiivinen tulosvaikutus oli myös palkkojen edellisten vuosien sivukulujen nollaamisella taseessa.

Jo talousarvion hyväksymisvaiheessa ennakoidut kuluriskit toteutuivat. Palkankorotukset ylittivät palkankorotusvarauksen ja palkkioihin varattu määräraha ylittyi noin 80.000 eurolla. Merkittävä kuluylitys toteutui sähkönhankinnassa. Sen kulut ylittivät talousarvion 212.000 eurolla ja ne kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 309.000 eurolla. Mikäli rakennusten käyttöä ei olisi rajoitettu vuoden 2023 ensimmäisellä neljänneksellä, kuluylitys olisi merkittävästi suuremmat.

Vuoden 2024 aikana sähköhankinnan kustannukset ovat maltillisemmat suojausten ansiosta. Kuluven vuoden aikana seurakunnan kilpailukyvyyn parantamiseen tähtäävät palkankorotukset nostavat edelleen kuluja. Tähän on kuitenkin varauduttu. Inflatio nostaa aineiden ja palveluiden hintoja.

Jos peilataan aiemmin mainittuja kasvaneita tuloja jäsenkunnan ikäjakaumaan ja jäsenmäärän laskemiseen, kehityssuunta ei ole täysin realistinen. Jäsenmäärämuutos vuoden 2023 aikana oli -949.

Kirkon jäsenennusteet eivät myöskään ole kovin optimistisia, mikä näkyy samansuuntaisena muutoksena koko kirkossa. Talouden puskurin avulla muuttunut tilanne ei vie kriisiin Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan taloutta. Muutoksiin on varauduttu ja varautumista myös jatketaan.

Toiminnan ja talouden tarkastelu Kriisiytyvän seurakunnan mittarien valossa

Seurakunnan toimintaa ja taloutta on tarkasteltava aina tilinpäätöksen yhteydessä kriisiytyvän seurakunnan mittareiden valossa. Seuraavana arvio tilanteesta.

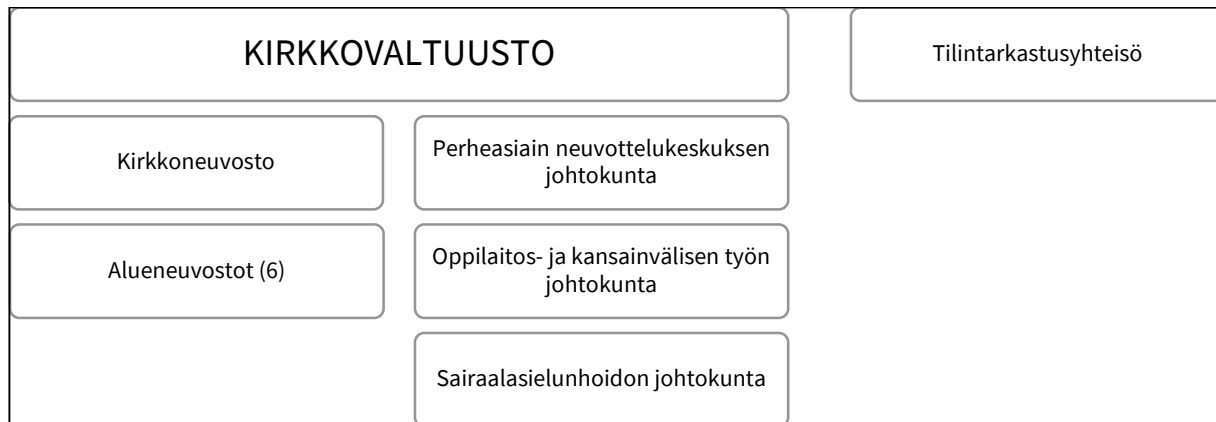
Kriisiytyvän seurakunnan toiminnan ja hallinnon mittarit	Seurakuntatalouden tilanne v. 2023
1. Seurakunnan yhteiskunnalliset tehtävät - Puutteet hautaustoimen tai hautausmaan ylläpitotehtävien hoidossa. - Epäkohdat kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja irtaimiston ylläpitotehtävien hoidossa. - Puutteellisuudet kirkonkirjojen ja väestötietojärjestelmään liittyvien tehtävien hoidossa.	Ei puutteita. Ei epäkohtia. Irtaimiston inventointityö myös tehty. Ei puutteita. Kouvolan aluekeskusrekisteri vastaa tehtävistä.
1. Seurakunnan hallinto ja viranomaistoiminta - Toimielinten kokoonpanoon ja toimivuuteen liittyvät ongelmat - Hallintomenettelyn puutteellisuudet	Ongelmia ei ole esiintynyt. Ei puutteita.
2. Seurakunnan toimintaorganisaatio - Perustehtävien (KL 3:1) mukaisen toiminnan ylläpidon ilmeiset puutteet ja laiminlyönnit - Seurakunnan jäsenmäärä on laskenut viimeisten viiden vuoden aikana 15 % ja on arviointihetkellä alle 2000 jäsentä - Jäykkä, lokeroitunut, eristäytynyt ja/tai uusiutumiskyvytön toimintakulttuuri	Ei puutteita eikä laiminlyönnejä. Jäsenmäärä on yli 2000 jäsentä. Ei ole.
3. Johtaminen seurakunnassa - Johtamisen heikkoudet - Johtamista tukevat strategiset linjaukset, kuten toimintasuunnitelma, seurakunnan strategia/toimintalinjaus/missio/visio, kiinteistöstrategia, henkilöstösuunnitelma, koulutussuunnitelma tai valmiussuunnitelma puuttuvat - Puuttumattomuus seurakunnan operatiivisessa johtamisessa esiintyviin pitkäaikaisiin ongelmiin	Ei merkittäviä haasteita. Ei puutu. Pitkäaikaisia ongelmia ei ole.

Haluttomuus yhteistyöhön lähiseurakuntien, rovastikunnan muiden seurakuntien ja/tai tuomiokapitulin kanssa.	Ei ole
4. Seurakunnan henkilöstö - Henkilöstön määrä - Henkilöstön työhyvinvoinnissa on toistuvia ongelmia - Ongelmat riittävän henkilöstön määrässä ja rekrytoinnissa työaloittain tarkasteltuna.	110 (sis. virkavapaalla olevat) Työhyvinvointikysely toteutettu vuoden 2023 alussa, työhyvinvointiin kiinnitetty huomiota, työyhteisön pelisäännöt luotu yhdessä Henkilöstön määrä on tasapainossa. Satunnaisia ongelmia rekrytoinneissa.

Kriisiytyvän seurakunnan talouden mittarit	2023
1. Tilikauden tulos ilman kertaluonteisia eriä on negatiivinen kolmena peräkkäisenä vuotena taikka viimeisen tilikauden tulos on negatiivinen ilman kertaluonteisia eriä ja kirkollisveroprosentti on 2,0 tai korkeampi.	Tilikauden tulos on 1.84 M€ ylijäämäinen. Kirkollisveroprosentti on 1,45.
2. Seurakunnan taseessa oleva edellisten tilikausien yli/alijäämä luku on tilinpäätöksen perusteella menossa alijäämäiseksi, eikä sen kattamista seuraavan kolmen vuoden aikana voida laskelmin osoittaa ilman kertaluontoisten erien tai metsänhoitosuunnitelman ylittävän myynnin toteuttamista.	Taseessa on edellisten tilikausien ylijäämää 14.3 M€.
3. Maksuvalmius on alle 90 päivää, tai maksuvalmius heikkenee kolmena peräkkäisenä tilikautena.	Maksuvalmius on 368 päivää.
4. Henkilöstökulujen osuus toimintakuluista kasvaa kolmena peräkkäisenä vuonna.	Henkilöstökulujen osuus toimintakuluista on ollut laskeva.

1.2. Hallinto

Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan hallinto-organisaation rakenne on seuraava:

HALLINTOELINTEN JÄSENET

Kirkkovaltuusto

Kirkkovaltuusto on seurakunnan ylin päättävä toimielin. Kirkkovaltuusto on delegoinut päätösvaltaansa kirkkoneuvostolle erillisillä määräyksillä. Kirkkovaltuuston puheenjohtajaksi vuosiksi 2023-2026 on valittu Airi Tella ja varapuheenjohtajaksi Teuvo V. Riikonen. Kirkkovaltuusto kokoontui kertomusvuoden aikana 4 kertaa. Kirkkovaltuuston jäsenet ja heidän kokouksiin osallistumiskertansa on lueteltu alla.

Kirkkovaltuuston jäsenet:

Bolz Tiina, teatterisihteeri, 4/4
Eskelinen Jyri, DI, 2/4
Falkenbach Erica, lukio-opiskelija, 2/4
Hahtola Eeva-Riitta, rehtori, eläkeläinen, 4/4
Harmoinen Taina, MMM, TKI-asiantuntija, 4/4
Heinikainen Tiia, luokanopettaja, opiskelija, 2/4
Honkamaa Tapio, FM, 4/4
Jouhkimo Laura, koordinaattori, Junior University, 3/4
Karasti Heikki, rovasti, eläkeläinen, 4/4
Korhonen Minna, sairaanhoitaja, 4/4
Kotro Eliisa, MMM, eläkeläinen, 4/4
Kuikka Seija, LT, erikoislääkäri, 2/4
Kuronen Marja, psykiatrian erikoislääkäri, 2/4
Lantta Tuulia, opettaja, 4/4
Manninen Kari, kauppaneuvos, eläkeläinen, 3/4
Manninen Marjaana, näyttelijä, 3/4
Mielonen Hannu, yrittäjä, 4/4
Onttonen-Savolainen Anu, sairaanhoitaja, AMK, 4/4

Pekonen Petri, maanviljelijä, 4/4
Pentikäinen Jukka, yrittäjä, eläkeläinen, 4/4
Peura Eija, lehtori, eläkeläinen, 4/4
Pietarila Vuokko, DI, 4/4
Pulliainen Liisa, fysioterapeutti, 4/4
Rautiainen Sari, ravitsemustyöntekijä, 2/4
Riikonen Teuvo V., toiminnanjohtaja, kirjailija, 3/4
Räsänen Mailis, eläkeläinen, 3/4
Strengell Janne, henkilöstöpäällikkö, 2/4
Strengell Jarno, virastomestari, pääluottamusmies, 4/4
Tamski Minttu, tuottaja, esiintyjä, 4/4
Tella Airi, THM, eläkeläinen, 4/4
Valjakka Monica, vuoropäällikkö, 4/4
Valtola Oskari, työterveyslääkäri, 2/4
Valtola Pirkko, lääkäri, eläkeläinen, 1/4

Valtuustokauden alussa kirkkovaltuusto valitsi uudet luottamushenkilöt kirkkoneuvostoon ja johtokuntiin. Kertomusvuoden aikana kirkkovaltuusto on käsitellyt neljässä kokouksessaan kirkkolain edellyttämät asia, joita ovat henkilövalinnat, seurakunnan toimintakertomuksen hyväksyminen, tilinpäätöksen vahvistaminen ja vastuuvapauden myöntäminen tilivelvollisille sekä talousarvio. Lisäksi kirkkovaltuusto vahvisti kirkollisveroksi 1,45 vuodeksi 2024. Kirkkovaltuusto hyväksyi 1.1.2024 voimaan tulleen hallintosäännön, jota uusi kirkkolainsäädäntö edellytti.

Aloitteet 2023

Aloitteita tehtiin vuoden aikana 5 kpl.

1. Eija Peuran ja Vanhojen syntiveljien valtuustoaloitteessa ”Miksi kirkot ammottavat tyhjyyttään”, pyydettiin tutkimaan jumalanpalvelusten määrää, sisältöä, muotoa ja osallistujamääriä ja esittämään ne kirkkovaltuustolle. Aloitteessa pyydettiin myös tekemään mahdollisia muutoksia jumalanpalvelusten määrään, sisältöön ja aikatauluihin. Myös ”kaksoisjumalanpalveluksia” Ristimäki-Savilahti -alueella pyydettiin tutkimaan, koska ongelmalliseksi koettiin pappien vaihto noilla alueilla ja varsinkin Savilahden alueelle toivottiin alueen ns. omaa pappia.

2. Jyri Eskelinen Toinen toistaan tarvitsee -valtuustoryhmästä teki lisäyksen edelliseen aloitteeseen. Eskelinen esitti seuraavia aloitteessaan kysymyksiä eri tahoille ja pyysi niihin vastauksia. Kysymys aluekappalaisille ja alueneuvostoille: Miten juuri kyseisen alueen jumalanpalveluselämää sekä raamattuopetusta voisi kehittää? Kysymys erityisesti yhteisöjen (Lähis-, Messi- ja Kotoisa) vastuupapeille: Minkälaisia kokemuksia yhteisöllisten messujen järjestämisestä on saatu ja miten yhteistyö vapaaehtoisten vastuutiimien kanssa on sujunut? Miten mahdollistajan ja valmentajan rooli näyttäytyy papin näkökulmasta? Tuleeko mieleen jotakin, miten seurakunta voisi edelleen tukea yhteisöllisyyttä? Kysymys erityisesti kasvatuksen työalasta vastaaville: Miten jumalanpalvelusten sisältöä voisi kehittää, että ne kutsuisivat paremmin nuoria tai nuoria aikuisia? Miltä ns.

pääjumalanpalveluksemme näyttäytyvät lasten ja lapsiperheiden näkökulmasta? Miten lapsiystävällisyyttä voisi kehittää?

3. Jarno Strengell Koko kansan kirkko -valtuustoryhmästä teki aloitteen, että Pitkäjärven sauna pidettäisiin auki ympärivuotisesti.

4. Mannerheimin lastensuojeluliiton Puumalan yhdistyksen yhteyshenkilö Laura Pitkonen teki aloitteen sekä Puumalan kunnalle että Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnalle Puumalassa sijaitsevien leikkipuistojen päivityksestä turvallisiksi ja nykyaikaisiksi.

5. Ryhmä kirkkovaltuutettuja (13 henkilöä) teki aloitteen ”Seurakunnan ovet auki kaikille aviopareille”. Aloitteessa esitetään kirkkoneuvostolle ja kirkkoherralle, että kaikkia aviopareja kohdeltaisiin samoin perustein ja samaa juridista sukupuolta olevien parien avioliittoon vihkiminen ja avioliiton siunaaminen mahdollistettaisiin Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan tiloissa.

Kirkkoneuvosto 2023

Kirkkoneuvosto johtaa seurakunnan käytännön toimintaa ja hallintoa sekä toimii kirkkovaltuuston valmistelu- ja täytäntöönpanoelimenä. Kirkkoneuvoston apuna toimivat esittelevät virkamiehet kukin vastualueellaan. Vuosiksi 2021-2022 valittu kirkkoneuvosto kokoontui viimeiseen kokoukseen tammikuussa 2023. Vuosiksi 2023-2024 valittu kirkkoneuvosto kokoontui vuoden aikana 12 kertaa. Kirkkoneuvoston jäsenet ja heidän kokouksiin osallistumiskertansa on lueteltu alla.

Kirkkoneuvoston jäsenet:

Varajäsen:

Huuskonen Arja, kirkkoherra, tuomiorovasti, pj., 12/12

Eskelinen Jyri, DI, 9/12

Hahtola Eeva-Riitta, rehtori, eläk., 12/12

Harmoinen Taina, MMM, TKI-asiantuntija, 9/12

Karasti Heikki, rovasti, eläk., vpj., 12/12

Kuronen Marja, psykiatrian erikoislääkäri, 11/12

Mielonen Hannu, yrittäjä, 12/12

Pekonen Petri, maanviljelijä, 10/12

Pulliainen Liisa, fysioterapeutti, 12/12

Strengell Janne, henkilöstöpäällikkö, 10/12

Strengell Jarno, virastomestari, pääluottamusmies, 8/12

Tamski Minttu, esiintyjä, tuottaja, 11/12

Valjakka Monica, vuoropäällikkö, 12/12

Pentikäinen Jukka 1/12

Valtola Pirkko -/12

Pietarila Vuokko 3/12

Helenius Milo -/12

Pöyry Jukka -/12

Ervasti Kalle -/12

Honkamaa Tapio 2/12

Kuikka Seija -/12

Onttonen-Savolainen Anu, sairaanhoitaja 2/12

Rautiainen Sari, 1/12

Peura Eija 1/12

Falkenbach Erica -/12

Kirkkoneuvoston keskeisimmät päätökset:

Kirkkoneuvosto on valmistellut kaikki kirkkovaltuustolle esiteltävät asiat mm. Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan ja Puumalan seurakunnan tilinpäätökset 2022, veroprosentti vuodeksi 2024, talousarvio vuodeksi 2024 sekä toiminta- ja taloussuunnitelma vuosiksi 2024–2025. Kirkkoneuvosto

valmisteli myös uuden hallintosäännön, jota uusi kirkkolaki edellytti. Valtuustokauden alussa kirkkoneuvosto valitsi uudet luottamushenkilöt alueneuvostoihin. Lisäksi se on käsitellyt ja hyväksynyt vuoden 2024 koulutussuunnitelman. Kirkkoneuvosto päätti vuonna 2023 useista hankinnoista ja teki lukuisia henkilöstövalintoja ja henkilöstöön liittyviä päätöksiä. Vuoden aikana kirkkoneuvosto käsitteli 201 pykälää.

Johtoryhmä

Huuskonen Arja, tuomiorovasti
Koskinen Henri, hallintokappalainen
Paajanen Jenni, HR-asiantuntija
Snicker Tiina, talousjohtaja

Johtokuntien jäsenet 2023-2026

Oppilaitos- ja kansainvälisen työn johtokunta

Peura Eija, pj., Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan edustaja
Heinikainen Tiia, Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan edustaja
Räsänen Mailis, Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan edustaja
Korpelainen Esko, Suomen Nuoriso-opiston edustaja
Korpijärvi Juha, Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu Oy:n edustaja
Saraste Olli, Etelä-Savon Koulutus Oy:n edustaja

Perheasiain neuvottelukeskukseen johtokunta

Noponen Sari, pj., Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan edustaja
Lantta Tuulia, Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan edustaja
Paasonen Arto, Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan edustaja
Hokkanen Markku, Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan edustaja
Hammarberg Leila, Etelä-Savon hyvinvointialueen Eloisan edustaja
Seppälä Arto, Etelä-Savon hyvinvointialueen Eloisan edustaja

Sairaalsielunhoitotyön johtokunta

Härkönen Sirkka, Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan edustaja
Kuikka Seija, Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan edustaja
Puhakka Paavo, Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan edustaja
Pehkonen Matti, Sopimuksessa mukana olevien seurakuntien / Mikkelin tuomiorovastikunnan edustaja
Seppälä Arto, Etelä-Savon hyvinvointialueen Eloisan edustaja
Syväoja Pirjo, Etelä-Savon hyvinvointialueen Eloisan edustaja

Alueneuvostojen jäsenet

Anttolan alueneuvosto

Kurvinen Pertti
Pöllänen Heli
Salminen Veera

Salonen Mika
Tiusanen Opri
Harmoinen Taina, kirkkoneuvoston edustaja

Haukivuoren alueneuvosto

Hannula Jorma
Häkkinen Auli
Hänninen Eila
Kohvakka Veijo
Manninen Helena
Pulliainen Liisa, kirkkoneuvoston edustaja

Puumalan alueneuvosto

Hämäläinen Pekka
Kiljunen Oiva
Korhonen Minna
Pulliainen Maritta
Soikkanen Mirja
Tommola Eila
Virtanen Samu
Tella Airi, kirkkoneuvoston edustaja kirkkovaltuuston puheenjohtajana

Ristiinan alueneuvosto

Haiminen Tero
Heinikainen Tiina
Kolmisoppi Jenni
Nousiainen Jouko
Paasonen Arto
Puhakka Paavo
Töyrynen Kirsi
Strengell Janne, kirkkoneuvoston edustaja

Ristimäen alueneuvosto

Haapaniemi Ami
Hokkanen Markku
Härkönen Sirkka
Juutilainen Martti
Kauppinen Tarja
Kärkkäinen Kirsi
Lehtola Kari
Peura Eija
Rahikainen Jari
Toivonen Maija
Hahtola Eeva-Riitta, kirkkoneuvoston edustaja

Savilahden alueneuvosto

Haukijärvi Heikki
Heikkilä Anja
Karstunen Aulis
Onttonen-Savolainen Anu
Soljasalo Sini
Suominen Raija
Varneslahti Veli-Ville
Pekonen Petri, kirkkoneuvoston edustaja

Suomenniemen alueneuvosto

Halinen Sirpa
Härkänen Keijo
Jääskeläinen Veijo
Pakarinen Tiina
Sillman Seppo
Pietarila Vuokko, kirkkoneuvoston edustaja

Seurakunnan edustajat kirkon yhteisissä hallintoelimissä**Kirkolliskokous**

Hahtola Eeva-Riitta, kirkolliskokousedustaja, perustevaliokunta
Juuma Eija, kirkolliskokousedustaja, tulevaisuusvaliokunta
Kuikka Seija, kirkolliskokousedustaja, kirkolliskokouksen 1. varapuheenjohtaja, talousvaliokunta

Hiippakuntavaltuusto

Juuma Eija
Peura Eija

Kirkon palvelukeskuksen johtokunta

Snicker Tiina, varapuheenjohtaja

Kouvolan IT-alueen johtokunta

Snicker Tiina, puheenjohtaja

Kouvolan aluekeskusrekisterin yhteistyöryhmän

Koskinen Henri, hallintokappalainen

Yhteistyötoimikunta

Työntekijöiden edustajat:
Työsuojeluvaltuutetut
Diakoniatyö - diakoni Rantalainen Taru
Hallinto - hallinnon sihteeri Niemi Riitta
Hautausmaa- ja kiinteistötyöntekijät - suntio Finne Timo

Nuorisotyö ja lähetyskasvatus - nuorisotyönohjaaja Pakarinen Tiina

Papisto, kanttorit ja perheneuvojat – kanttori Husso Mirja

Varhaiskasvatus - lastenohjaaja Gynther Paula

Pääluottamusmiehet

JUKO ry: nuorisotyönohjaaja Haapiainen Tiina 31.8.2023 saakka ja 1.9.2023 alkaen diakonissa Jarva Hanna

Kirkon alat ry: palkkapalvelusihteeri Aalto-Korpela Tiina

Kirkon alan unioni ry: suntio Tiilikka Eeva-Liisa

Työnantajan edustajat:

Työsuojelupäällikkö: HR-asiantuntija Paajanen Jenni

Tuomiorovasti Huuskonen Arja

Talusohtaja Snicker Tiina

Tilintarkastusyhteisö 2023-2026

KPMG Oy Ab

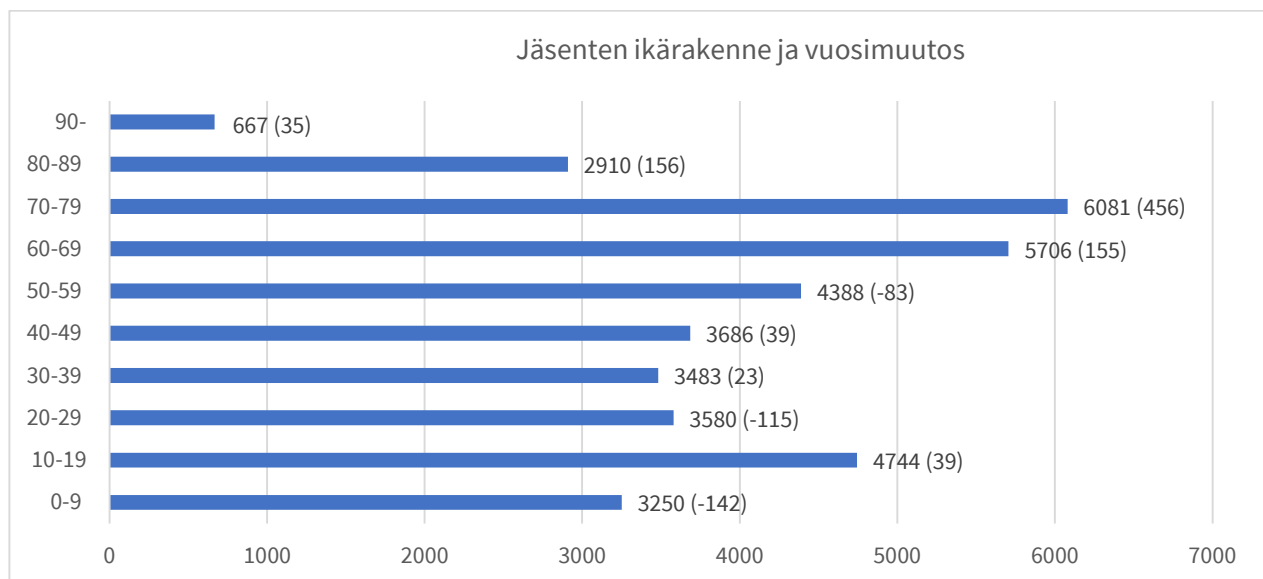
Vastuullinen tilintarkastaja JHT, HT Esko Säilä

1.3. Henkilöstö

Henkilöstöön liittyvät tiedot esitetään erillisessä henkilöstötilinpäätöksessä.

1.4. Jäsenmäärä

Jäsenten ikärakenne ja vuosimuutos 2023

(Huom! Puumalan seurakunta on liittynyt Mikkelin tuomiokirkkoseurakuntaan 1.1.2023. Vuoteen 2022 asti luvut sisältävät vain Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan luvut).

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Eronneet	-546	-419	-610	-757	-493	-536	-608	-626
Liittyneet	134	118	136	109	152	148	137	190
Muuttoliike (+/-)	-113	-26	-212	-352	-168	-193	19	-85
Kastetut	369	336	307	275	247	255	246	237
Kuolleet	-566	-542	-572	-528	-548	-608	-607	-637
Jäsenmäärä	43195	42707	41751	40489	39679	38745	37932	38495

Jäsenmääräennuste vuoteen 2035

Lähde: Kirkon tilastopalvelut

	Jäsenennuste	Vuosi muutos	Muutos vuodesta 2023
2023	38495		
2024	37866	-629	-1,6
2025	37101	-765	-3,6
2026	36347	-754	-5,6
2027	35609	-738	-7,5
2028	34883	-726	-9,4
2029	34173	-710	-11,2
2030	33475	-698	-13,0
2031	32785	-690	-14,8
2032	32110	-675	-16,6
2033	31443	-667	-18,3
2034	30785	-658	-20,0
2035	30143	-642	-21,7

1.5. Sisäinen valvonta

Sisäisellä valvonnalla ja riskienhallinnalla tunnistetaan, arvioidaan ja hallitaan tavoitteiden saavuttamista uhkaavia tekijöitä. Riskienhallinnan tulee perustua järjestelmälliseen ja dokumentoituun toimintatapaan. Seuraavana on kuvaus riskienhallintatoimenpiteistä.

Päätöksenteko

Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan päätöksenteko perustuu hyvän johtamis- ja hallintotavan mukaan julkisuusperiaatteeseen ja avoimuuteen. Päätöksentekoa ohjaa kirkkolaki ja – järjestys sekä muu seurakuntaa koskeva lainsäädäntö sekä muut seurakuntaa koskevat säännökset, määräykset ja ohjeet. 1.1.2024 voimaan tullut hallintosäntö hyväksyttiin kirkkovaltuustossa 28.11.2023.

Domus-asiakirjahallintajärjestelmä on laajassa käytössä. Hallintoelinten esityslistat ja pöytäkirjat julkaistaan seurakunnan internetsivuilla salassapitomääräykset huomioon ottaen sekä Domus-portaalissa. Myös viranhaltijapäätökset tehdään Domus-asiankirjahallintajärjestelmässä. Kirkkoneuvosto ei ole käyttänyt viranhaltijapäätöksiin siirto-oikeuttaan.

Toiminnan ja talouden suunnittelu

Seurakunnan toiminnan ja talouden järjestäminen hoidetaan tarkoituksenmukaisesti palvelemaan seurakunnan perustehtävää sekä seurakuntalaisten tarpeita. Toimintasuunnitelmassa asetettuja tavoitteita on arvioitu tilinpäätöksen yhteydessä. Arviointi nähdään tärkeänä pyrittäessä kehittämään toimintaa ja varautumaan muutoksiin.

Uusi taloussääntö, joka on päivitetty Kirkkohallituksen uuden taloussääntömallin mukaisesti, hyväksyttiin kirkkovaltuustossa 28.11.2023. Taloussäännössä on määräyksiä toiminnan ja talouden suunnitteluun, talousarvion laatimiseen ja täytäntöönpanoon, omaisuuden hoitoon, kirjanpitoon sekä tilinpäätökseen liittyen.

Pitkäjänteiseen taloussuunnitteluun on panostettu. Strategiassa on asetettu tavoitteet talouden tasapainotasosta. Muun muassa henkilöstösuunnitelman avulla pyritään ennakoimaan tulevia haasteita ja mahdollistamaan riittävän varhainen reagointi muutospaineisiin hallitun muutoksen aikaan saamiseksi. Taloussuunnittelu ja jatkuva raportointi luottamuselimille nähdään osana riskienhallintaa.

Kirjanpidon ja maksuliikenteen valvonta

Kirjanpidossa ja tilinpäätöksen laadinnassa on noudatettu kirkkolakia ja -järjestystä, soveltuvien osin kirjanpitolakia sekä kirkkohallituksen ja kirjanpitoasioiden neuvottelukunnan antamia ohjeita ja muuta lainsäädäntöä sekä seurakunnan taloussääntöä ja omia ohjeita. Taloushallinnon henkilöstö on asiantuntevaa ja vastuunjako on selkeä. Sijaisuuksista on sovittu eikä vaarallisia työketjuja ole. Johtamisjärjestelmän mukaiset hyväksyntäketjut on määritelty ja taloussääntöä sekä kirkkoneuvoston ohjesääntöä on noudatettu. Seurakunta on Kirkon palvelukeskuksen, Kipan, asiakas. Taloushallinto ja palkanlaskenta hoidetaan yhteistyössä palvelukeskuksen kanssa sopimuksella sovitun työnjaon mukaisesti. Kirjanpidon osalta seurakunta hyödyntää Kipan laajaa palvelua.

Omaisuuden hallinnointi

Seurakunnan omaisuus ja toiminta on kattavasti vakuutettu. Vakuutukset on kilpailutettu 2018-2019 vuodenvaihteessa ja ne tullaan kilpailuttamaan uudestaan vuonna 2024. Omaisuuden tuottoon kiinnitetään jatkuvasti huomiota jo osana talouden tasapainottamista. Hankinnat tehdään hyvän hallintotavan mukaisesti ja noudattaen lakia julkisesta hankinnoista sekä kirkkoneuvoston hyväksymää hankintasääntöä.

Vuoden 2022 aikana aloitettu kirkkohallituksen edellyttämää kulttuurihistoriallisesti arvokkaan kulttuuriesineistön inventointi tehtiin Puumalan alue seurakunnan osalta vuoden 2023 aikana. Myös arvokkaiden hautamuistomerkkien kartoitustyö jatkui vuonna 2023 ja se jatkuu edelleen vuonna 2024.

Lainat ja sijoitukset

Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnalla ei ole lainaa. Sijoitukset tehdään kirkkoneuvoston 24.5.2022 hyväksymän rahavarojen sijoitussuunnitelman mukaan. Sijoitustoiminnan tavoitteena on huolehtia likviditeettiaseman säilyttämisestä, pidemmällä ajanjaksolla pääoman turvaamisesta sijoittamalla varoja hallitulla riskitasolla sekä pääoman kasvattaminen maltillisella riskillä siten, että seurakunnan toimintaa pystytään joiltakin osin rahoittamaan. Seurakunta on sitoutunut vastuulliseen sijoittamiseen Kirkon eläkerahaston vastuullisen sijoittamisen ohjeen mukaisesti.

Tietohallinnon ja tietoturvan sisäinen valvonta

Tietohallinnon palveluista vastaa Kouvolan IT-aluekeskus. Sen toimintaa ohjaa mm. koko kirkon tietohallintostrategia ja kirkkohallituksen tietoturvamääräykset. Myös käyttöoikeuksien valvonnasta vastaa kirkkohallitus. Kaikki seurakunnan työntekijät ovat allekirjoittaneet salassapitosopimuksen kirkkohallituksen ohjeen mukaisesti. Työntekijöiden päivittäiseen toimintaan liittyviä tietoturvakäytäntöjä on seurattava ja kehitettävä jatkuvasti.

Sopimukset

Seurakunnan myöntämät avustukset on myönnetty perustellusti ja ohjeiden mukaisesti. Sopimukset on laadittu päätösten mukaisesti ja seurakunnan edut turvaten. Sopimukset on luetteloitu ja arkistoitu. Sopimukset on siirretty Domus-asiakirjanhallintajärjestelmään.

Henkilöstö

Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan työterveyshuollon palvelut ostetaan Mehiläinen Oy:ltä. Varhaisen tuen malli on käytössä ja työpaikkakäyntejä ja -selvityksiä tehdään sopimuksen ja tarpeen mukaan. Seurakunnassa on käytössä Mehiläisen työkykykompassi. Se tukee lakisääteisen työterveystoiminnan toteutumista. Tietojen liikkuminen sähköisesti nopeuttaa tiedonkulkua työterveyden ja työnantajan välillä, mikä puolestaan nopeuttaa ja parantaa työntekijän saamaa tukea ja hoitoa. Tammikuussa 2023 käyttöön otettiin myös Mehiläisen Esihenkilökompassi. Se on esihenkilöiden ja henkilöstöhallinnon työkaluksi tarkoitettu työkykyjohtamisen tuki. Se auttaa esihenkilöitä toimimaan varhaisen tuen mallin mukaisesti.

Henkilöstön työtyytyväisyyteen liittyviä toimia tehtiin vuoden 2023 aikana ja luotiin muun muassa työyhteisön pelisäännöt.

Keskeiset johtopäätökset ja sisäisen valvonnan kehittäminen

Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan riskienarviointia tehdään laajasti, mutta edelleen kartoituskohteita ja raportointia tulee kehittää. Vuoden 2023 aikana valmisteltiin työalakohtaista riskienarviointia, joka toteutetaan vuoden 2024 aikana.

Talouden ja toiminnan toteutumisesta on raportoitu kirkkoneuvostolle vuoden aikana kolme kertaa. Seurakunnalla ei ole käteiskassoja.

Kuluvana vuonna ja tulevina vuosina seurakunnan suurin taloudelliseksi riski on jäsenmäärän jyrkkä aleneminen. Vaikka kertomusvuonna kirkollisverotulot kehittyivät kertaluonteisesti myönteiseen suuntaan, on selvää, että jäsenmäärän väheneminen alentaa tulevina vuosina kirkollisverotuloja. Merkittävä toiminnallinen riski on joihinkin ammattiryhmiin kohdistuvat rekrytointihaasteet.

1.6. Talouden tunnusluvut

Tuloslaskelman tunnusluvut

Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnassa toimintatuottojen osuus toimintakuluista laski 0,73 %-yksikköä viime vuodesta. Vuosikatteen osuus, 240,57 %, kertoo siitä, että vuosikatteen määrä riitti hyvin kattamaan poistot. Vuosikatteen osuus poistoista tulisi olla vähintään 100 %.

	1.1.2023-31.12.2023	1.1.2022-31.12.2022
Toimintatuottojen osuus toimintakuluista (%)	18,87	19,60
Vuosikatteen osuus poistoista (%)	240,57	205,69
Vuosikate (€/jäsen)	76,04	56,37

Toimintatuottojen osuus toimintakuluista, %, osoittaa, kuinka paljon seurakunnan toimintakuluista on katettu toimintatuotoilla ($= 100 \cdot \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} -/+ \text{Valmisteverastojen lisäys/vähennys} + \text{Valmistusomaan käyttöön})$).

Vuosikate, euroa/jäsen on tunnusluku tulorahoituksen riittävyyden arviointiin. Tunnuslukua laskettaessa vuosikate jaetaan seurakunnan tilivuoden päättyessä läsnä olevalla jäsenmäärällä.

Vuosikatteen osuus poistoista/%: Vuosikate jaettuna poistot $\cdot 100$

Rahoituslaskelman tunnusluvut

Investoinnit, jotka vuonna 2023 olivat tavanomaista pienemmät, rahoitettiin tulorahoituksella.

Rahavarat kasvoivat 2,3 M€ tilikauden aikana. Rahavarat olivat tilikauden lopussa 11,7 M€.

Rahavarojen riittävyys oli 342 päivää (kriisiytyvän seurakunnan mittari on alle 90 päivää). Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnalla ei ole lainaa.

	1.1.2023-31.12.2023	1.1.2022-31.12.2022
Investointien tulorahoitusprosentti (%)	440,12	385,39
Rahavarojen riittävyys (pv)	342	293
Lainanhoitokate	-	283,6 t

Investointien tulorahoitusprosentti, %, ($= 100 \cdot \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$)

Rahavarojen riittävyys, pv ($= 365 \text{ pv} \cdot \text{Rahavarat } 31.12. / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$) Rahavaroista vähennetään seurakunnan rahoitusarvopapeihin sekä rahat ja pankkisaamisisiin sisältyvät toimeksiantojen varat.

Lainanhoitokate ($= (\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$)

Taseen tunnusluvut

Taseen loppusumma on 35,9 M€. Tase kasvoi 3,7 Meurolla. Pysyvät vastaavat olivat 22,00 M€. Ne kasvoivat 1,3 M€. Vaihtuvat vastaavat olivat 11,9 M€. Oma pääoma kasvoi 3,5 M€. Taseen kasvu selittyy pääosin Puumalan seurakunnan liitoksella.

Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan omavaraisuusaste on seurakunnille tyypilliseen tapaan korkea. Seurakunnalla ei ole lainaa, suhteellinen velkaantuneisuus on alhainen ja rahoitusvarallisuutta on taseessa. Seurakunta on vakavarainen.

	1.1.2023-31.12.2023	1.1.2022-31.12.2022
Omavaraisuusaste (%)	94,96	94,80
Rahoitusvarallisuus (€/jäsen)	265,29	209,23
Suhteellinen velkaantuneisuus (%)	12,25	12,68
Lainakanta (€/jäsen)	0,00	0,00

Omavaraisuusaste, %, (= $100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero} + \text{Vapaaehtoiset varaukset} - \text{Ainaishoitotosopimusten pääomat}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Toimeksiantojen pääomat} - \text{Saadut ennakot})$).

Rahoitusvarallisuus, euroa/jäsen (= $[(\text{Saamiset} + \text{Rahoitusarvopaperit} + \text{Rahat ja pankkisaamiset}) - (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot})] / \text{Jäsenmäärä}$).

Suhteellinen velkaantuneisuus, % (= $100 \times (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$).

Lainakanta, euroa/jäsen (= $[\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})] / \text{Jäsenmäärä}$).

1.7. Seurakuntatalouskonsernin toiminta ja talous

Seurakunnan, jolla on kirjanpitolaissa tarkoitetulla tavalla määräysvalta jossakin kirjanpitovelvollisessa, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitase liitteineen. Sen laadinnassa noudatetaan soveltuvin osin kirjanpitolakia. (KJ 6:5,2). Seurakuntakonserniin kuuluu Asunto Oy Savilahdenkatu 18, Mikkelä, jonka koko osakekannan Mikkelin tuomiokirkkoseurakunta omistaa. Konsernitase on esitetty luvussa III Tilinpäätöslaskelmat

				Srk:n omistamien osakkeiden /osuuksien osuus		
Tytäryhteisön nimi	Kotipaikka	Omistus- osuus	Äänivalta- osuus	Omasta pääomasta teur	Vieraasta pääomasta teur	Tilikauden tuloksesta teur
As Oy Savilahdenkatu 18, Mikkeli	Mikkeli	100 %	100 %	1 962	330	10

1.8. Kirkkoneuvoston esitys tilikauden tuloksen käsittelyksi ja talouden tasapainottamistoimenpiteiksi

Tilikauden tulos on 1.701.937,32 euroa ylijäämäinen.

Kirkkoneuvosto esittää tilikauden tuloksen käsittelystä seuraavaa:

1. Tehtyjä poistoeroja tuloutetaan suunnitelman mukaan 137.156,99 euroa.
2. Tilikauden ylijäämä 1.839.094,31 euroa kirjataan taseen omaan pääomaan tilille Tilikauden yli-/alijäämä.

Taseen omassa pääomassa oleva edellisten tilikausien ylijäämä ennen vuoden 2023 tilinpäätöksen yli-/alijäämäkirjausta on 14.324.472,22 euroa. Kirkkojärjestyksen edellyttämään esitykseen toimenpiteistä talouden tasapainottamiseksi ei ole tarvetta.

2 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

Talousarvion sitovuustasot ovat seuraavat

Käyttötalousosa

Kirkkoneuvosto vastaa kirkkovaltuustolle talousarvion toteutumisesta kunkin käyttötalousosan pääluokan (hallinto, seurakuntatyö, hautaustoimi ja kiinteistötoimi) ulkoisten nettomenojen (toimintakate) tasolla.

Rahoitusosa

Kirkkoneuvosto vastaa kirkkovaltuustolle rahoitusosan toteutumisesta.

Investointiosa

Kirkkoneuvosto vastaa kirkkovaltuustolle investoinneista investoinnit yhteensä nettomenojen osalta.

2.1. Käyttötalouden toteutuminen

Käyttötalousosa

	TA 2023	Toteuma 2022	Yli-Ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	2 000 000	1 986 428,00	13 572,00	99,3
Toimintakulut (ulkoiset)	-10 455 000	-10 525 320,01	70 320,01	100,7
Toimintakate 1	-8 455 000	-8 538 892,01	83 892,01	101,0
Toimintatuotot (sisäiset)	273 523	288 336,11	-14 813,11	105,4
Toimintakulut (sisäiset)	-273 523	-288 336,11	14 813,11	105,4
Toimintakate 2	-8 455 000	-8 538 892,01	83 892,01	101,0
Poistot ja arvonalentumiset	-1 132 000	-1 225 141,88	93 141,88	108,2
Laskennalliset erät		-1 574 262,22	1 574 262,22	0,0
Sisäiset korkokulut		-514 363,60	514 363,60	0,0
Sisäiset vyörytyserät		-1 059 898,62	1 059 898,62	0,0
Työälakate (ulkoiset ja sisäiset)	-9 587 000	-11 338 296,11	1 751 296,11	118,3

HALLINTO (pääluokka 1)

	TA 2023	Toteuma 2023	Yli-Ali	T-%
1 – Hallinto				
Toimintatuotot (ulkoiset)	26 850	32 500,74	-5 650,74	121,0
Toimintakulut (ulkoiset)	-1 281 550	-1 226 594,25	-54 955,75	95,7
Toimintakate 1	-1 254 700	-1 194 093,51	-60 606,49	95,2
Toimintakulut (sisäiset)	-7 150	-5 302,85	-1 847,15	74,2
Toimintakate 2	-1 261 850	-1 199 396,36	-62 453,64	95,1

Laskennalliset erät		1 095 676,18	-1 095 676,18	0,0
Sisäiset vyörytyserät		1 095 676,18	-1 095 676,18	0,0
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-1 261 850	-103 720,18	-1 158 129,82	8,2

Hallinnon tehtäväalueet ja sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen tehtäväalueittain

1001050000 TALOUSHALLINTO

Tehtävä

Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan taloushallinto tuottaa oikea-aikaisesti riittävän laajapohjaista ja oikeaa tietoa taloudesta ja raportoi siitä selkeästi. Asiakaspalvelu on asiantuntevaa ja positiivista. Taloushallinto tuottaa taloudellista lisäarvoa seurakunnalle.

Taloushallinnon tehtävänä on huolehtia taloudellisten resurssien hallinnoinnista ja talouteen liittyvistä toiminnoista sekä tuottaa talouteen liittyvää tietoa päätöksentekoa ja toiminnan ohjausta varten. Taloushallinto vastaa myös investointien rahoituksen suunnittelusta sekä varainhoidosta. Taloushallinnon keskeinen tehtävä on sekä sisäisten että ulkoisten asiakkaiden palveleminen.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

1. Puumalan seurakunnan taloushallinnon integroiminen Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan taloushallintoon

Tavoite on toteutunut. Puumalan seurakunnan kirjanpito on integroitu Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan kirjanpitoon. Puumalan alueseurakunnan henkilöstö on oppinut taloushallinnon toimintatavat liittyen muun muassa ostolaskujen kierrätykseen.

2. Uusien IT-järjestelmien käyttöönotto ja koulutus

Tavoite on toteutunut siltä osin, kun uusia järjestelmiä otettiin käyttöön. Näitä olivat hautatoimen Status Premium -ohjelmisto ja uusi matkalasku- ja kulunhallintajärjestelmä. Status Premiumin käyttöönotto oli haastava järjestelmän huonohkon käytettävyyden vuoksi verrattuna entiseen Status-ohjelmaan. Myös sen ohjeistus oli puutteellinen. Ongelman kohtasivat kaikki seurakuntataloudet, jotka järjestelmää käyttävät. Ohjelma on nyt kuitenkin käytössä. Koko kirkon menestystarina oli M2- matka- ja kululaskujärjestelmän käyttöönotto. Hanke oli yksi Kipa 2 -kehittämishankkeen kärkiprojekteista. Järjestelmän käyttöönotto suunniteltiin ja toteutettiin henkilöstön koulutuksesta lähtien hyvin koko kirkon tasolla ja seurakuntaakohtaisesti. Niin Mikkelissä kuin muuallakin uusi järjestelmä otettiin sujuvasti käyttöön. Henkilöstö on tyytyväinen uuteen matka- ja kululaskujärjestelmään. Uuden HR-järjestelmän, joka on myös yksi Kipa 2 -hankkeen projekti, käyttöönotto siirtyi vuodelle 2024.

3. Asiantuntijuuden vahvistaminen

Tavoite toteutui osittain. Osaamisalueita ei laajennettu taloushallinnon tiimin sisällä, mutta työnjako on varsin selkeä nykyiselläänkin. Kipan kehittämishankkeisiin robotiikan käyttöönoton saralla osallistuttiin. Näistä hankkeista mainittakoon ostolaskujen automaattitiliöinti -projekti. Talous- ja henkilöstöpalveluissa sijaistamiseen liittyvät toimintatavat ovat selkeät.

Tehtävä

Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan henkilöstöhallinto huolehtii palvelussuhteen elinkaaren eri vaiheista, aina rekrytoinnista palvelussuhteen päättymiseen asti. Henkilöstöhallinto on esihenkilöille arjen tuki, joka huolehtii yhteisten toimintamallien ja HR-prosessien luomisesta ja ylläpitämisestä, jotta esihenkilötyö olisi mahdollisimman yhdenmukaista ja sujuvaa läpi organisaation.

Henkilöstöhallinto tukee henkilöstön työssä jaksamista, työhyvinvointia sekä osaamisen kehittämistä. Hyvinvoiva ja osaava henkilöstö on seurakunnan tärkein voimavara. Työterveyshuolto on tärkeä kumppani työssä jaksamisen ja työhyvinvoinnin tukemisessa.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen*1. Esihenkilötyön tukeminen*

Tavoite toteutui osittain. Vuoden aikana on järjestetty viisi esihenkilöfoorumia, joissa on käyty läpi henkilöstöhallinnon yhteisiä toimintamalleja ja -prosesseja. Tavoitteen toteutumista oli tarkoitus mitata kyselyllä esihenkilöille, mutta tämä osuus ei toteutunut.

2. Vaarojen arvioinnin päivittäminen ja työsuojelun toimintaohjelman laatiminen

Tavoite ei toteutunut. Aikataulu ja työkiireet eivät mahdollistaneet tavoitteen toteutumista. Tämä tavoite on 1001110000 Yleishallinnon tavoitteissa vuodelle 2024 ja vaarojen arvioinnin prosessi on jo käynnistynyt.

3. Puumalan alue seurakunnan henkilöstön liittyminen osaksi Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan työyhteisöä

Tavoite toteutui. Puumalan alue seurakunnan henkilöstö on tuntenut olonsa tervetulleeksi osaksi Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan työyhteisöä. Uusia asioita on ollut opeteltavana paljon, mutta apua ja tukea on annettu.

Tehtävä

Seurakuntapalveluissa palvellaan asiakkaita kirkolliseen toimituksiin, haudanhoitoon sekä tilavarauksiin liittyvissä asioissa. Kirkonkirjojen pidossa toimimme yhteistyössä Kouvolan aluekeskusrekisterin kanssa. Asiakaspalvelumme on laadukasta.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

1. Digitalisoimme palvelujamme

Tavoite ei toteutunut. Seurakuntapalveluissa tutkittiin mahdollisuutta ottaa käyttöön nettiajanvaraus kasteisiin ja tilavarauksiin liittyen. Tarjolla oleviin ratkaisuihin ei oltu tyytyväisiä, joten asiassa jäätiin odottamaan muiden seurakuntien käyttäjäkokemuksia.

2. Seurakuntapalveluiden palvelukokonaisuuden kehittäminen

Seurakuntapalveluiden palvelukokonaisuutta kehitettiin selkeyttämällä palveluiden saatavuutta. Seurakuntapalvelut palvelevat maanantaista perjantaihin klo 9 – 14 puhelimitse. Paikan päällä asiakaspalvelu on avoinna tiistaista torstaihin 9-14.

1001110000 YLEISHALLINTO

Tehtävä

Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan yleis-, toimisto- ja tietohallintopalvelut ovat Suomen evankelisluterilaisen kirkon kärkitasoa laadun, saatavuuden ja käyttöasteen perusteella arvioituna. Yleishallinto huolehtii seurakunnan hallinnon palveluista, tulostus-/kopiointi- ja puhelinpalveluista sekä tietohallintopalveluista yhteistyössä Kouvolan IT-aluekeskuksen kanssa, tuottaen seurakuntatyölle, tukipalveluille ja hautaustoimelle asiantuntijapalvelut ja työvälineet seurakunnan perustehtävän ja hautaustoimen tehtävien laadukkaaseen ja kustannustehokkaaseen hoitamiseen.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

1. Puumalan seurakunnan hallinnon integrointi Mikkelin tuomiokirkkoseurakuntaan

Tavoite toteutui. Puumalan alue seurakunnan hallintoon liittyvät asiat sekä yleis- että tietohallinnon osalta ovat nyt integroitu Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan hallintoon. Tehtävä oli vaikuttava, mutta varsin helppo toteuttaa. Tuomiokirkkoseurakunnan hallintorakenne on varsin yksinkertainen ja alue seurakuntien hallintokäytännöt otettiin käyttöön myös Puumalassa. Tietohallinnon integrointia helpotti se, että molemmat seurakuntataloudet kuuluvat samaan IT-alueeseen. Palvelut sujuvat hyvin.

2. Suorituslisäjärjestelmän kehittäminen

Tavoite toteutui osittain. Kirkkoneuvoston vuonna 2018 vahvistama suorituslisäjärjestelmä on toiminut hyvin Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan kokoluokassa. Palkka-asiamies ohjeistaa esihenkilöitä vuosittain arviointityössä sen varmistamiseksi, että eri työntekijäryhmiä kohdellaan tasapuolisesti. Kehitystä myönteiseen suuntaan on tapahtunut siten, että johdon arvioitavaksi tuleva aineisto oli nyt tasalaatuisempaa. Pääluottamusmiesten kanssa suorituslisäjärjestelmää ei arvioitu. Koko suorituslisäjärjestelmän uudistaminen tapahtunee siinä vaiheessa, kun tai jos kirkon sopijaosapuolet sopivat muutoksista järjestelmän käytössä.

3. Digitalisaation hyödyntäminen

Tavoite toteutui. Digitalisaation hyödyntämisen lisääminen omassa toiminnassamme keskittyi lähinnä henkilöstöhallinnon ja kiinteistöhallinnon tiedonkeruun kehittämiseen muun muassa Plannerin avulla. Kehitystyö selkeyttää ja nopeuttaa prosesseja ja vähentää työn määrää. Syntysähköiset asiakirjat tallennetaan nyt suoraan asianhallintajärjestelmään, joten paperiarkiston määrä vähenee. Hallinnollisten kokousten asiakirjoja ei juuri lähetetty paperiversiona, vaan luottamushenkilöt käyttivät pääosin sähköistä portaalia. Paperin käytön määrä on vähentynyt merkittävästi. Tiedon hakeminen ja hallinta on helpottunut Domus-asianhallintajärjestelmän myötä.

SEURAKUNNALLINEN TOIMINTA (pääluokka 2)

	TA 2023	Toteuma 2023	Yli-Ali	T-%
2 - Seurakunnallinen toiminta				
Toimintatuotot (ulkoiset)	407 740	467 433,03	-59 693,03	114,6
Toimintakulut (ulkoiset)	-4 893 690	-4 797 478,56	-96 211,44	98,0
Toimintakate 1	-4 485 950	-4 330 045,53	-155 904,47	96,5
Toimintakulut (sisäiset)	-266 373	-282 760,26	16 387,26	106,2
Toimintakate 2	-4 752 323	-4 612 805,79	-139 517,21	97,1
Laskennalliset erät		-5 517 701,63	5 517 701,63	0,0
Sisäiset vyörytyserät		-5 517 701,63	5 517 701,63	0,0
Työälakate (ulkoiset ja sisäiset)	-4 752 323	-10 130 507,42	5 378 184,42	213,2

1002010000 JUMALANPALVELUSELÄMÄ

Tehtävä

Jumalanpalvelus on seurakunnan keskeinen toimintamuoto. Jumalanpalveluksia järjestetään seurakunnan alueella monipuolisesti. Eri-ikäisiä seurakuntalaisia kootaan yhteen. Jumalanpalvelus hoitaa ja ravitsee hengellisesti koko seurakuntaa.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

1. Vapaaehtoistoiminnan vahvistaminen

Tavoite toteutui osittain. Ristimäen alueella saatiin monta uutta ehtoollisavustajaa erityisesti isosista. Myös pari palveluryhmää saatiin lisää. Suomenniemellä vs. aluekappalainen innosti alkuvuodesta seurakuntalaisia osallistumaan jumalanpalvelusten palvelutehtäviin. Halukkaita löytyi muutama, ja heitä aluekappalainen on silloin tällöin pyytänyt mm. tekstinlukijoiksi. Puumalassa kirkkoväärti toiminta on vahvaa ja se toimii hyvin. Ristiinassa palveluryhmiä on toiminnassa vakiintunut määrä eli seitsemän. Haukivuorella ja Savilahdessa vapaaehtoisia on vakiomäärä, eikä siellä ole saatu lisättyä vapaaehtoisten määrää. Anttolan jumalanpalveluksissa on koronan jälkeen palattu käytäntöön, jossa jumalanpalveluksen jälkeen vapaaehtoiset laittavat kirkkokahvit.

2. Jumalanpalvelusten kokonaisuuden kehittäminen

Tavoite toteutui. Pitäjänkirkon jumalanpalvelusten alkamisajaksi muutettiin syksystä alkaen klo 17.00. Osallistujien määrä on lisääntynyt muutoksen myötä. Saapuneiden toiveiden mukaan palattiin pääsääntöisesti alueella toimivien pappien toimittamiin jumalanpalveluksiin. Puumalan ja Anttolan aluekappalaiset ja kanttori pitävät vapaan viikonlopun eri aikoina, ja siten sijaisuudet hoituvat hyvin. Ristiinan ja Suomenniemen aluekappalaiset ryhtyivät tekemään tiiviimpää työn vuorottelua alueilla. Tässä on onnistuttu hyvin.

3. Järjestämme monipuolista jumalanpalvelus- ja hartauselämää

Tavoite toteutui. Seurakunnassa järjestettiin ensimmäisen kerran neulekirkko, joka sai suuren suosion. Pitäjänkirkossa järjestettiin myös Goottilainen messu, jossa siinäkin oli mukavasti osallistujia. Beatles messu järjestettiin toisen kerran, jälleen hyvällä menestyksellä. Erityyppisiä jumalanpalveluksia oli useita. Niistä mainittakoon hiljaisuuden messu, pitsakirkko, musiikkimessu, kotiseutupyhä ja kansanlaulukirkot. Jumalanpalveluksia on järjestetty myös hyvin erilaisissa paikoissa, kuten vuorella, ladolla, metsästysmajalla, satamassa ja tapulin juurella.

1002020000 HAUTAAN SIUNAAMINEN

Tehtävä

Hautaustoiminnassa seurakunta palvelee seurakunnan koko toiminta-alueen väestöä voimassa olevien lakien mukaisesti. Hautaan siunaamisen järjestelyihin tätä pääperiaatetta sovelletaan piispaainkokouksen suositusten mukaisella tavalla.

Hautauksissa kohdataan iso osa seurakuntalaisia. Siunaustoimituksen koko kaari hoidetaan niin, että omaiset voivat kokea kaikki siihen liittyvät tapahtumat osaaottavina, läheisinä ja toivoa ja lohdutusta välittävinä.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

1. Keskitymme olennaiseen

Tavoite toteutui. Seurakunnassa toimitettiin 624 hautaan siunaamista. Kukin tilaisuus hoidettiin tarjoten tasalaatuista sekä yksilöllistä palvelua. Saimme tilaisuuksista runsaasti myönteistä palautetta. Kielteinen palaute oli hyvin harvinaista. Papiston mahdollisimman aikaista yhteydenottoa omaisten suuntaan toivottiin palautteessa ja tähän on myös pyritty kiinnittämään erityistä huomiota.

2. Tarjoamme tasalaatuista palvelua

Tavoite toteutui. Kukin vainaja siunattiin haudan lepoon hyvin vakioitua prosessia noudattaen. Puumalan alueseurakunta saatiin toiminnallisesti hyvin integroitua osaksi hautauspalvelukokonaisuuttamme.

1002030000 MUUT KIRKOLLISET TOIMITUKSET

Tehtävä

Kirkollisten toimitusten merkitys on seurakunnan jäsenille uskon ja elämän keskeisiä tekijöitä. Pyhä kaste on kristillisen elämän perusta ja avioliittoon vihkimisessä pyydetään seurakunnan esirukousta aikuiselämän merkittävimmälle suhteelle. Kumpikin toimitus on tärkeä kirkkoon sitoutumisen ja osallistujien seurakuntayhteyden kannalta.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

1. Keskitymme olennaiseen

Tavoite toteutui. Kasteperheet ja vihkiparit tavoitettiin hyvissä ajoin ennen tilaisuuksia. Erilaiset toiveet otettiin mahdollisuuksien mukaan huomioon, kuitenkin pitäen fokuksen ydintehtävässä.

Seurakunnassamme järjestettiin 201 kastetilaisuutta. Kokonaisuudessaan seurakuntaamme pyhässä kasteessa liitettiin 237 uutta jäsentä. Avioliittoon vihkimisiä oli 44 ja avioliiton siunaamisia 12.

2. Painotamme kasteen ja muiden kirkollisten toimitusten merkitystä sekä kristillistä kasvatusta

Tavoite toteutui. Toimituskeskusteluilla on merkittävä rooli papiston työssä. Toimituskeskustelussa sekä itse juhlatilaisuudessa ja sen jälkeen seurakuntalaisia kutsuttiin osallistumaan seurakunnan tilaisuuksiin ja jumalanpalveluksiin.

1002040000 AIKUISTYÖ

Tehtävä

Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan aikuistyö luo ja vahvistaa seurakuntayhteyttä. Sen tehtävänä on tarjota toimintamahdollisuuksia kattavasti seurakunnan eri alueilla.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

1. Monipuoliselle hengelliselle toiminnalle luodaan puitteita

Tavoite toteutui. Avioparityön vapaaehtoisten kanssa suunniteltiin ja toteutettiin kolme tapahtumaa vuoden aikana. Sanan talvipäivien yhteydessä helmikuussa oli kynttiläilta pariskunnille ravintola Dexissä. Kirkkovenesoutu oli toukokuussa. Syksyllä oli avioparityön 30-v. juhla ja konsertti Lähemäen srk-talolla. Maahanmuuttajatyö ja työ turvapaikanhakijoiden kanssa on sisältänyt aikuisriippikouluja, konfirmaatioita ja lasten kasteita sekä useita muita tapaamisia ja tukea arkielämään Suomessa. Evankelioimistyössä KRS:n talvipäivät pidettiin normaalisti. Krito-ryhmiä aloitettiin. Evankelioimistyön osana tehtiin myös työtä romanien parissa. Nais- ja miestyössä kokoontui useampia raamattupiirejä. Pääsääntöisesti ne toimivat vapaaehtoisten johdolla. Alueilla järjestettiin naistapahtumia ja säännöllinen nais- ja miestoiminta toteutui iltatilaisuuksien ja saunailtojen muodossa. Rukouksentalo kokoontui kerran viikossa, keskimääräinen osallistujamäärä oli 12 henkilöä. Susiniemessä toteutettiin retriitti syksyllä. Sateenkaarityön yhteen tulemisia pidettiin 4 kertaa vuodessa. Toimintana oli

raamattuluennot ja karaokeillat. Sateenkaarimessu järjestettiin toukokuussa Lähemäen srk-talolla. Nuorten aikuisten toiminnassa pidettiin K-18 kerhoa srk-keskuksessa joka toinen viikko. Paikalla oli pieni joukko alle 20-vuotiaita nuoria aikuisia. Vanhempia nuoria aikuisia tavoitettiin toimituksissa, varhaiskasvatuksen toiminnassa ja monessa muussa tilanteessa.

2. Teemme yhteistyötä kumppaneiden kanssa ja laajennamme verkostojamme

Tavoite toteutui. Toiminnassamme oli kiitettävästi mukana eri yhteistyötahojen henkilöitä, kuten KRS:n työntekijöitä. Useissa tilaisuuksissa oli mukana seurakunnan ulkopuolisia muusikoita ja puhujia.

1002050000 MUUT SEURAKUNTATILAISUUDET

Tehtävä

Muihin seurakuntatilaisuuksiin luetaan kuuluvaksi erityisjumalanpalvelukset sekä sellaiset yksittäiset tilaisuudet ja tapahtumat, jotka eivät selkeästi kuulu minkään työalan toimintaan.

Seurakunnan tilaisuuksissa ja pienryhmissä tapahtuu aitoa kohtaamista. Vastuuta toiminnasta kantavat työntekijät ja vapaaehtoiset. Seurakunta on myös verkostoitunut luontevalla ja vahvalla tavalla erilaisten järjestöjen kanssa.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

1. Vapaaehtoistoiminnan vahvistaminen

Tavoite toteutui osittain. Pienimmillä alueilla painottuu vapaaehtoistojen tarpeellisuus. Monet suuremmat tapahtumat jäisivät pitämättä ilman heitä. Keskustan alueella vapaaehtoisten löytäminen on myös haasteellista. Heidän ajastaan kilpailevat yhä moninaisemmat tahot. Vapaaehtoisia on huomioitu monin eri tavoin, kuten virkistysten, koulutuksen ja juhlatilaisuuksien kautta. Näillä toimin pyritään säilyttämään heidät seurakunnan toiminnassa. Vapaaehtoistoimintaa toteutetaan peruskoulutuksen osalta mm. Mikkelin vapaaehtoisverkoston kautta. Seurakunnan tulee huolehtia kuitenkin vapaaehtoisten säännöllisestä kuulemisesta mm. palaverien ja työnohjauksen tiimoilta. Vapaaehtoisten tukeminen ja innostaminen on erityisen tärkeää.

2. Vuorovaikutuksen tilojen luominen ja mahdollistaminen

Tavoite toteutui osittain. Papit ovat olleet tavoitettavissa ja liikkuneet ihmisten kesellä muun muassa kesällä toripappeina torstaisin. Muutama pappi on ottanut myös tavakseen liikkua papin virkavaatteissa ostoskeskuksissa, ja samalla he ovat jututtaneet ohikulkijoita. Erilaisten seurakuntatilaisuuksien yhteydessä työntekijät ovat päässeet juttelemaan paikallaolijoiden kanssa. Tämä on koettu tärkeäksi ja luontevaksi toimintatavaksi. Seurakunnan työntekijät voisivat vielä enemmän näkyä seurakunnan ulkopuolisissa tapahtumissa.

3. *Järjestämme monipuolisia tilaisuuksia tehden yhteistyötä järjestöjen ja muiden toimijoiden kanssa*
Tavoite toteutui. Eri työmuodot tekevät laajalti yhteistyötä järjestöjen ja muiden toimijoiden kanssa. Pienemmillä alueilla tämä on välttämätöntä, koska toimijoita on vähän. Seurakunta on ollut mukana urheiluseurojen järjestämissä erilaisissa yhteisötilaisuuksissa.

1002100000 TIEDOTUS JA VIESTINTÄ

Tehtävä

Viestitään aktiivisesti, kohdennetusti ja laadukkaasti siellä, missä ihmiset ovat. Kerrotaan seurakunnan tekemästä hyvästä työstä ja osallistutaan yhteiskunnalliseen keskusteluun. Samalla ollaan avoimia mikkeliäisten ajankohtaisille kysymyksille ja antaudutaan todelliseen vuoropuheluun. Tähän vaaditaan digitaalisuuden ja someviestinnän vahvistamista sekä laajaa yhteistyötä. Myös ymmärrys viestinnän dialogisesta luonteesta on oleellista.

Viestintä on osa jokaisen työntekijän tehtävää, sillä jokainen on oman työnsä ja sidosryhmänsä paras asiantuntija. Luottamushenkilöillä on puolestaan keskeinen rooli viestinnän strategisessa ohjaamisessa, viestinnän avoimuuden vaalimisessa sekä viestinnän resurssien varmistamisessa. Luottamushenkilö myös muokkaa omalla viestinnällään mielikuvaa seurakunnasta ja kirkon toiminnasta. Seurakuntalaisten rooli viestinnän toteuttajina on myös merkittävä, sillä henkilökohtaisen tason viestintä on vaikuttavaa ja se on helppoa ottaa vastaan. Viestintä on siis osa kaikkea kirkon toimintaa ja jokaista kohtaamista; se tehdään yhdessä. Viestinnän ammattilaisten tehtävä on tukea muita viestimään sekä huolehtia viestinnän keinoista, työkaluista ja ohjeistuksista.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

1. *Vapaaehtoistoiminnan vahvistaminen*

Toteutui osittain. Puumalan alue seurakunnan Facebook-sivuille saatiin vapaaehtoinen päivittäjä ja Polku-lehteen nuoria kolumnisteja. Rohkaistiin kirkkovaltuutettuja tarttumaan somehaasteeseen ja 14 otti haasteen vastaan. Luotiin someohjeistus, joka helpottaa vapaaehtoisten päivitystyötä. Vapaaehtoistoimintaa tulee kuitenkin edelleen monipuolistaa ja kehittää.

2. *Työalat ylittävän yhteistyön vahvistaminen*

Toteutui hyvin. Perustettiin työalat ylittävä sometiimi, joka kokoontui vuoden aikana 4 kertaa. Tuloksena syntyi päivitetty viestintäohjeistus sekä uusi someohjeistus. Organisoitiin kaksi työalat ylittävää viestintäkoulutusta, joihin osallistui 28 henkeä 7 eri työalalta. Toteutettiin empatia- ja tunnettuustutkimus, josta on hyötyä lähes kaikkien työalojen toiminnan kehittämisessä. Suunniteltiin kiinteistötoimen kanssa viestinnän kuvausstudiota, joka rakennettaneen 2024.

3. *Visuaalisen ilmeen uudistaminen*

Toteutui hyvin. Seurakunnan visuaalinen ilme uudistettiin vuoden 2023 aikana. Luotiin monipuolinen ja kattava materiaalipankki työalojen käyttöön. Markkinoitiin uutta visuaalisuutta loppukesästä kiitosta

saaneella Elämäsi seurakunta -mainoskampanjalla, jossa saatiin myös nostettua eri alojen työntekijöitä esiin. Myös Polku-lehti konseptoitiin vuoden 2023 alussa.

1002200000 MUSIIKKI

Tehtävä

Musiikki on tärkeä elementti sanoman välittäjänä, ns. soivana sanana, jumalanpalveluksissa ja kirkollisissa toimituksissa. Soiton ja laulun merkitys myös juhlistavana tekijänä korostuu erityisesti siunauksissa ja vihkitilaisuuksissa. Musiikki läpäisee kaikki työalat ja ikäryhmät ja on olennainen osa useimpien tilaisuuksien rakennetta ja sisältöä.

Musiikkityön tavoitteena on tarjota monipuolista ja kattavaa toimintaa kaikenikäisille vapaaehtoisille sekä kuuntelemisen ja kokemisen mahdollisuutta jokaiselle niin jumalanpalveluselämässä kuin konserteissa. Kanttorit soittoineen, lauluineen ja kuoroineen ovat mukana ihmisten ilossa ja surussa. Seurakunnan musiikkityö toimii yhteistyössä myös järjestöjen, koulujen ja muusikoiden kanssa.

Musiikki hoitaa sielua ja sen avulla voidaan sanoittaa uskoa, rukousta ja kiitosta. Vapaaehtoiset harrastajat saavat musiikkityössä mahdollisuuden osallistua seurakuntaelämään. Osallistuminen vahvistaa myös yhteisöllisyyttä ja jäsenyyden merkitystä.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

1. Teemme näkyväksi työn, jota seurakunnassa tehdään

Tavoite toteutui. Järjestimme laulutilaisuuksia eri alueilla, kuoroihin saatiin uusia laulajia. Keskustassa käynnistyi uusi muskaritoiminta. Musiikki työn tapahtumista viestittiin käyttäen seurakunnan viestinnän kanavia.

2. Arvostamme ja kannustamme vapaaehtoisia. Rakennamme luottamusta ja yhdessä tekemisen kulttuuria. Työntekijän rooli muuttuu enemmän mahdollistajaksi ja valmentajaksi.

Tavoite toteutui. Musiikkityö on mukana vapaaehtoistyön työryhmässä. Vohvelikahvipäivänä musiikkityö esittäytyi vapaaehtoistyöstä kiinnostuneille. Kuorolaiset ovat merkittävä vapaaehtoisten joukko. Lisäksi vapaaehtoisia soittajia ja laulajia oli aktiivisesti mukana musiikki työssä esim. messi- ja lähismessuissa.

3. Katsomme rohkeasti eteenpäin. Toteutamme kokeiluja, emmekä pelkää epäonnistumisia. Uskallamme luopua hiipuneesta toiminnasta.

Tavoite toteutui. Onnistuneena kokeiluna olivat musiikillinen päivähartaus ja kolme musiikkimessua sekä uusi muskaritoiminta lapsille.

Tehtävä

Työn keskiössä on laadukas kasteopetus. Varhaiskasvatus luo pohjaa lapsen kasvulle kohti tasapainoista elämää, tukee vanhemmuutta ja perheiden arkea. Varhaiskasvatus tarjoaa matalan kynnyksen toimintaa kohdata toisia samassa elämäntilanteessa olevia. Toimintaa toteutetaan lapsilähtöisesti ja se on tarkoitettu kaikille mikkeliäisille perheille.

Suunniteltuja varhaiskasvatuksen työmuotoja ovat päivähoitoyhteistyö, päiväkerhot, Ekavauvaryhmät, avoimet perhekerhot, muskarit, taideleikki, Pikkuhelppi (tukea kotiin), perheiden arjen tukemiseen kohdennetut kerhot (Lapsiarkki, Ilta teille kahdelle...), perheretket ja -leirit, lastentapahtumat, lasten kirkot (eri muotoiset pyhäkoulut), lasten lauantait (avoin lasten kerho) ja kesän päiväleirit.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

1. Keskitytään olennaiseen

Tavoite toteutui. Varhaiskasvatuksessa toteutettiin lasten kehitystasolle sopivaa ja laadukasta kristillistä kasvatusta hartauksin ja kirkkohetkin. Resursseja suunnattiin niihin toimintoihin, joiden pyrkimyksenä oli tavoittaa mikkeliäisiä perheitä ja palvella heidän tarpeitaan.

2. Moninaisuuden huomioiminen

Tavoite toteutui. Varhaiskasvatuksessa pyrittiin tietoisesti kehittämään toimintaa, joissa voitaisiin kohdata entistä paremmin erilaiset perheet ja heidän moninaiset elämäntilanteensa. Perheiden arjen tukemiseksi kerhoja ja ryhmiä kohdennettiin esim. yhden huoltajan perheille. Myös lapsille järjestettiin oma sururyhmä.

3. Viestintä ja tiedottaminen

Tavoite toteutui. Varhaiskasvatuksessa keskityttiin ajan tasalla olevien kotisivujen päivittämiseen, paperiesitteiden jakamiseen (myös verkostot huomioiden) ja aktiivisten sekä vuorovaikutteisten somekanavien ylläpitämiseen. Samanaikaisesti pyrittiin huomioimaan myös etätoiminta, josta hyvänä esimerkkinä on kirjepyhäkoulu.

4. Yhteistyö

Tavoite toteutui osittain. Parhaiten onnistuttiin yhteistyössä kaupungin varhaiskasvatuksen henkilöstön kanssa katsomuskasvatuksessa ja hartauselämän toteutuksessa. Hyvin onnistuttiin myös työalat ylittävässä yhteistyössä (musiikki, diakonia, nuorisotyö). Perhekeskus- ja kohtaamispaikkayhteistyössä jouduttiin siirtämään toimintaa Kopan tiloista saadun käyttäjäpalautteen perusteella (tilojen esteellisyys). Toisaalta kaupungin yhteisiin perhe- ja lasten tapahtumiin osallistuttiin mahdollisimman monipuolisesti.

5. Kehittyvä seurakunta

Tavoite toteutui. Varhaiskasvatuksen työalarakennetta kehitettiin lähiesihenkilömuutoksella. Näin ollen vastattiin varhaiskasvatuksen henkilöstön omiin toiveisiin ja saatiin muokattua rakennetta paremmin henkilöstön työntekoa ja työhyvinvointia palvelevaksi.

1002350000 RIPPIKOULUTYÖ

Tehtävä

Tavoitteena on turvallinen ja korkealaatuinen rippikoulutarjonta, joka tavoittaa seurakunnan alueella käytännössä koko ikäluokan ja rippikoululaisten kautta myös heidän perheensä. Rippikoulutyön perusta on kastekäskyssä. Järjestetään laadukkaita rippikouluja, joissa toteutetaan rippikoulun opetussuunnitelmaa. On tärkeää, että nuoret viihtyvät ja saavat luontevan kontaktin seurakuntaan ja sen nuorisotyöhön.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

1. Isostoiminnan vahvistaminen

Tavoite toteutui. Isostoimintaan liittyvän kiinnostuksen voitiin katsoa lisääntyneen sen perusteella, että aikaisempaa suurempi määrä uusia isosia aloitti syksyllä 2023 ohjaajakoulutuksensa. Isostoiminnan vahvistuminen nähtiin myös siinä, miten monipuolisesti ja aktiivisesti ohjaajakoulutuksensa aloittaneet ja jo toiminnassa mukana olevat isokset lähtivät mukaan nuorten jatkotoimintaan. Isosilta kerätyn palautteen perusteella kesän 2023 rippikoululeirit koettiin merkityksellisiksi ja omaa elämää vahvistaviksi kokemuksiksi.

2. Turvalliset ja laadukkaat rippikoulut, joihin edelleen osallistuu lähes koko kirkkoon kuuluvien ikäluokka

Tavoite toteutui. Rippikoulut järjestettiin pääsääntöisesti leirimuotoisina ja kesäaikaan. Leirimuotoisten rippikoulujen rinnalla järjestettiin myös yksi päiväriipari ja yksi pienryhmäriipari. Rippikoululaisilta, isosilta ja rippikoulutyöntekijöiltä kerätyn palautteen perusteella, rippikoulujen opetusta pidettiin monipuolisena ja toimintapainotteisena. Nuorten omia toiveita ja tarpeita pyrittiin ottamaan huomioon mahdollisimman kattavasti. Rippikoulut koettiin merkittäviksi ja omaa kasvua tukeviksi kokonaisuuksiksi. Rippikoululaisten kirkkoon kuuluvasta ikäluokasta valtaosa osallistui rippikouluun.

3. Yhteydenpito rippikoululaisten perheisiin

Tavoite toteutui. Rippikoululaisten vanhempien ja seurakunnan työntekijöiden yhteydenpito koettiin pääsääntöisesti luontevana ja avoimena. Luottamuksellisen yhteyden muodostamisessa onnistuttiin esimerkiksi sen perusteella, miten arkaluontoisenakin pidettävistä asioista jaettiin tietoa huoltajien ja työntekijöiden kesken. Yhteyden syntyminen mahdollistettiin muun muassa järjestämällä huoltajainfoja rippikoulua koskevista asioista sekä tiedottamalla riittävän kattavasti toiminnan sisällöistä ja edellytyksistä. Nuorten yksittäiset toiveet ja tarpeet pyrittiin huomioimaan jo etukäteen mahdollisimman kattavasti.

Tehtävä

Nuorisotyö auttaa lasta ja nuorta hyväksymään itsensä kristittyinä, joka kelpaa sellaisenaan Jumalalle ja jolle on tilaa seurakunnassa. Täyttäessään tätä tehtävää nuorisotyö tukee lasten ja nuorten kasvua kohti tasapainoista aikuisuutta ja auttaa nuorta kokemaan seurakunnan ja sen sanoman luonnollisena osana elämää.

Nuorisotyön työmuotoja ovat kouluyhteistyö, leiri- ja retkitoiminta, alakoululaisten kerhotoiminta, kerhonohjaaja- ja isostoiminta, partiotyö, erityisnuorisotyö ja viikkotoiminta ja tapahtumat. Nuorisotyötä tehdään osallistavalla- ja ennaltaehkäisevällä työotteella ja toiminnan tavoitteena on lasten ja nuorten ulkopuolisuuden ehkäisy.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

1. Keskitytään olennaiseen

Tavoite toteutui. Kaikessa toiminnassa huomioitiin etukäteen riittävällä tavalla toteutukseen osallistuvien lasten ja nuorten ikätason mukainen hartauselämä. Toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen osallistettiin tietoisesti lapsia ja nuoria aina, kun se oli mahdollista. Osallistujilta kerättiin asiakaspalautetta toiminnasta ja sen perusteella tehtiin sisällöllisiä ja toiminnallisia muutoksia toimintavuoden kuluessa. Edellisten kehittäminen jatkuu tulevilla toimintakausilla. Kouluterveyskyselyn tuloksia pyrittiin hyödyntämään erityisesti osallisuuden ja yksinäisyyden teemoihin vastaavalla leiritoiminnalla.

2. Moninaisuuden huomioiminen

Tavoite toteutui osittain. Nuorisokasvatuksessa pyrittiin nuorilta kerätyn palautteen perusteella huomioimaan aikaisempaa paremmin lasten, nuorten ja perheiden moninaiset elämäntilanteet toiminnan toteutuksessa. Toimintavuoden aikana kehitettiin esimerkiksi entistä saavutettavampaa leiritoimintaa (leireille pystyi osallistumaan myös päiväkävijänä). Nuorten leireillä pyrittiin nuorten omasta toiveesta lisäämään huomiota osallistujien tasavertaisuuteen ja erilaisuuden kunnioittamiseen. Moninaisuutta voitaisiin jatkossa kehittää myös huomioimalla kaiken toiminnan esteettömyys.

3. Viestintä ja tiedottaminen

Tavoite toteutui osittain. Nuorisokasvatuksen ulkoisessa viestinnässä onnistuttiin kohtuullisesti kehittämällä tiedottamista entistä aktiivisemmaksi. Erityisesti sosiaalisen median kanavilla nuorisokasvatuksessa pyrittiin toteuttamaan suunnitelmallista ja ennakoivaa viestintää. Nuorisokasvatuksen kotisivuja ja somea kehitettiin aikaisempaa saavutettavammaksi ja käyttäjäystävällisemmäksi. Jatkossa kiinnitetään vielä enemmän huomiota myös niiden lasten ja nuorten tavoittamiseen (erityisesti sosiaalisen median kautta), jotka eivät ole aktiivisesti mukana toiminnassamme.

4. Yhteistyö

Tavoite toteutui osittain. Nuorisokasvatuksessa osallistuttiin toimintavuoden aikana aktiivisesti kasvatuksen yhteistyöverkostojen kanssa tehtävään työhön. Lapsille ja nuorille suunnattua toimintaa toteutettiin yhdessä muiden nuorisotyötä tekevien tahojen kanssa (esimerkiksi luontotoimintaverkosto, nuorille suunnatut tapahtumat). Kouluyhteistyötä pyrittiin kehittämään kouluista saadun palautteen perusteella. Etukäteen sovittuja pelisääntöjä pyrittiin noudattamaan tunnustuksellisten tilaisuuksien ja katsomuskasvatuksen suhteen. Henkilöstömuutoksien vuoksi nuorisokasvatuksessa koettiin hieman epätietoisuutta verkostoyhteistyön vastuualueista. Jatkossa kiinnitetään erityistä huomiota myös partioyhteistyön toimivuuteen.

5. Kehittyvä seurakunta

Tavoite toteutui. Nuorisokasvatuksen rakenteen kehittämisessä onnistuttiin kohtuullisen hyvin työntekijävaihdoksista huolimatta, mutta henkilöstön vaihtuvuuden seurauksena esimerkiksi tavoitteena olleet digitaalisten pelien ja sovellusten parempi hyödyntäminen toiminnan kehittämisessä jäivät osittain kesken. Tähän on tarkoitus kuitenkin jatkossa suunnata erityistä huomiota. Onnistumisia koettiin toiminnassa tavoiteltujen kävijämäärien ylittyessä erityisesti leirityön osalta. Nuorten vaikuttajaryhmän aseman parantaminen kirkkolakiuudistuksen myötä koettiin myös hyvänä.

1002392000 OPPILAITOS- JA KANSAINVÄLINEN TYÖ

Tehtävä

Kirkon oppilaitosyhteistyö Mikkeliissä – turvallisesti ja luotettavasti läsnä Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun Mikkelin kampuksen, Etelä-Savon ammattiopiston, Suomen nuorisopiston ja Yliopistokeskuksen arjessa ja juhlassa.

Oppilaitos- ja kansainvälisen työn perustehtävä on tukea suomalaisten ja ulkomaalaisten opiskelijoiden hengellistä, henkistä ja ammatillista kasvua sekä edistää opiskelijoiden ja oppilaitosten työntekijöiden hyvinvointia. Sen tehtävä on myös auttaa löytämään yhteys seurakuntaan. Tavoite on, että oppilaitospapin, tuomiokirkkoseurakunnan ja sähköisen kirkkoverkon palvelut tunnetaan hyvin oppilaitosyhteisöissä ja ne auttavat opiskelijoita ja henkilökuntaa arjen haasteiden ja elämänskysymysten kohtaamisessa sekä rohkaisevat sitoutumaan kirkkoon, sen uskoon ja elämään.

Oppilaitos- ja kansainvälinen työ auttaa Mikkelin oppilaitoksissa olevien maahanmuuttajien integroitumisessa seurakunnan toimintaan ja ulkomaalaisia opiskelijoita heidän opiskeluaikanaan ja tukee Mikkeliissä asuvien ulkomaalaisten hengellistä elämää.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

1. Uusi oppilaitostyöntekijä tunnetaan oppilaitoksissa

Tavoite toteutui. Oppilaitostyöntekijä on toiminut edellisen työntekijän vahvojen verkostojen kautta ja tutustunut eri oppilaitosten käytäntöihin ja erityispiirteisiin. Uuden työntekijän yhteystiedot ovat

päivittyneet oppilaitosten tiedotteisiin. Työntekijää on kutsuttu mukaan eri oppilaitosten juhliin, projekteihin ja tapahtumiin

2. Ceuc, Euroopan oppilaitostyöntekijöiden konferenssi kesäkuussa 2023

Tavoite toteutui. Euroopan oppilaitostyöntekijöiden konferenssi oli edellisen oppilaitostyöntekijän voimannponnistus järjestettävänä osallistujana. Nykyinen työntekijä osallistui konferenssiin osana perehdytystään ja sai kattavan kuvan oppilaitostyön todellisuudesta Suomessa, ympäri Eurooppaa ja eri puolilla maailmaa.

3. Ulkomailla opiskelevien tuen kehittäminen yhdessä oppilaitosten kv-toimijoiden ja Kirkkohallituksen projektin kanssa.

Tavoite ei toteutunut. Eläkkeelle jäänyt oppilaitostyöntekijä pääsi aloittamaan kirkkohallituksen projektia. Uusi työntekijä sen sijaan tipahti heti alkuun postituslistalta, eikä saanut tietoa yhteisistä palaverista. Yhteistyötä jatketaan seuraavan vuoden aikana.

1002410000 DIAKONIA

Tehtävä

Diakonia on kirkon perustehtäviin kuuluvaa kristilliseen rakkauteen perustuvaa palvelua. Kirkkojärjestyksen mukaan kristilliseen rakkauteen perustuva apu tulee kohdentaa erityisesti niille, joiden hätä on suurin ja joita ei muilla tavoin auteta. Diakoniassa tuetaan yksilöä ottamaan vastuuta omasta elämästä. Diakonian tehtävänä on osallistua yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen.

Diakoniatyö on henkistä, hengellistä, aineellista ja sosiaalista tukea, joka toteutuu kotikäynti- ja vastaanottotyön sekä ryhmä- ja leiritoiminnan kautta. Diakonian palveluiden tulee olla kaikkien saatavilla. Diakonia rohkaisee ja varustaa seurakuntalaisia lähimmäisvastuun kantamiseen lähellä ja kaukana. Vapaaehtoistyön kautta osallisuuden kokemus vahvistuu.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

1. Kaikkein heikommassa asemassa olevien ihmisten löytäminen ja heidän kokonaisvaltainen auttamisensa

Tavoite toteutui. Vuoden aikana kohdattujen asiakkaiden määrä lisääntyi selvästi (16761 v. 2023, 9236 v. 2022). Tärkeimmät kohtaamisen syyt olivat talous, terveys ja sairaus sekä ihmissuhteet. Kohdattujen lapsiperheiden määrä kasvoi.

2. Ruuan ja energian kallistumisesta johtuvaan lisääntyvään avuntarpeeseen vastaaminen

Tavoite toteutui. Seurakuntakeskuksen vähävaraisten ruokailun osallistujamäärä nousi 70-80 henkeen aiemmasta noin 50:stä. Toiminnan havaittiin lisänneen yhteisöllisyyttä. Asiakaspalautteen mukaan toiminta oli tarpeellista. Ruokailusta on tiedotettu yhteistyökumppanien kautta ja se on saanut näkyvyyttä. Diakonian ammattiosaamista talousselvityksissä alettiin hyödyntää verkostokumppani ViaDian hävikkiruoka-avun kohdentamisessa eniten tarvitsevalle asiakaskunnalle. Lisääntyneiden

energiakustannusten aiheuttamiin vaikeuksiin joutuneita avustettiin aiempaa enemmän, tehden yhteistyötä Eloisan sosiaalityön kanssa.

3. Riittävän vapaaehtoisuuden kouluttaminen toimintaa varten

Tavoite toteutui osittain. Vapaaehtoisten peruskurssi toteutettiin kaksi kertaa. Tammikuussa osallistujia oli 10 ja syyskuussa 10. Vapaaehtoistyö.fi-sivuston kautta tuli 4-5 uutta ilmoittautujaa ja henkilökohtaisella kontaktilla muutamia. Useisiin tehtäviin oli riittävästi vapaaehtoisia, ja verkoston vapaaehtoiset olivat merkittävä voimavara. SPR:n vapaaehtoiset toimivat soppatiistain tehtävissä, ja Mimosan vapaaehtoiset auttoivat Ukraina-keräyksen tavaroiden kantamisessa. Haasteellisinta oli löytää riittävästi vapaaehtoisia lähimmäispalveluun.

1002420000 PERHENEUVONTA

Tehtävä

Mikkelin perheasiain neuvottelukeskus tarjoaa luottamuksellista ja asiakkaille maksutonta keskusteluapua parisuhteeseen, perheeseen tai muuhun henkilökohtaiseen elämään liittyvissä kysymyksissä. Mikkelin perheasiain neuvottelukeskukseen perustehtävänä on keskusteluavun tarjoaminen ja sitä kautta ihmisen tukeminen elämän kriisi- ja ongelmatilanteissa, jotka liittyvät perheeseen, parisuhteeseen tai muihin lähi-ihmissuhteisiin. Perheneuvonnan työmuotoja ovat yksilö-, pari- ja perheneuvottelut sekä perheasioiden sovittelut. Perheasiain neuvottelukeskus on sitoutunut tarjoamaan ja Etelä-Savon hyvinvointialue Eloisa on sitoutunut ostamaan perheasioiden sovittelua ja perheneuvonnan keskusteluapua. Perheasiain neuvottelukeskus antaa lisäksi työnohjausta ja konsultaatiota sekä järjestää ryhmätoimintaa. Tärkeä osa työtä on myös yhteistyö seurakunnan eri toimialojen, paikallisten yhteistyökumppaneiden, valtakunnallisesti muiden perheasiain neuvottelukeskuksien sekä Kirkkohallituksen Diakonia ja yhteiskunta- ja Kirkon tutkimus ja koulutusyksilöiden kanssa. Toiminnasta tiedottaminen ja yhteistyö tiedotusvälineiden kanssa oman alan asioissa kuuluvat myös työn kuvaan.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

1. Asiakastyön tekeminen annettujen moduulitavoitteiden mukaisesti

Tavoite toteutui. Asiakasmäärän toteuma oli hieman edellisvuotta pienempi, mutta asiakkaita tuli läpi vuoden ja asiakasaikoja pystyttiin tarjoamaan lähes kaikille.

2. Lapsen ja hänen läheistensä hyvinvoinnin ja turvallisuuden vahvistaminen aidon kohtaamisen avulla (Etelä-Savon lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman mukainen tavoite)

Tavoite toteutui.

3. Ryhmämuotoisen eroauttamisen ylläpitäminen ja vahvistaminen

Tavoite toteutui osittain. Verkostoyhteistyönä tehdyt suunnitelmat toteutuivat toisen seminaariryhmän osalta. Henkilöstön osaamista vahvistettiin kirkon koulutustarjonnan avulla.

Tehtävä

Sairaalasielunhoito on Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan, sopijaseurakuntien ja Etelä-Savon hyvinvointialueen ylläpitämää toimintaa erityisesti Mikkelin keskussairaalassa. Työtä tehdään potilaiden, heidän omaistensa ja hoitohenkilökunnan parissa. Sairaalasielunhoidossa työskennellään sielunhoidollisen ja terapeutin keskustelun menetelmin yksilötapaamisissa ja ryhmäkokouksissa. Hengellinen ja henkinen tuki saattohoidossa, surevien omaisten tukeminen, kirkolliset toimitukset, hartaushetket sekä mm. poliisi- ja pelastusviranomaisten kanssa tehtävä yhteistyö ja kriisityö kuuluvat sairaalasielunhoitajan tehtäviin. Työnkuvaan kuuluu tarvittaessa erillisin sopimuksin sovittava työnohjaus sekä työnohjauksellisia elementtejä sisältävät keskustelut. Sairaalasielunhoitaja toimii työssään osana moniammatillista yhteistyötä kokonaisvaltaisen hoidon hyväksi. Hän on sairauden ja kuoleman herättämien elämänarvojen ja elämäntilanteiden koskevien eettisten kysymysten asiantuntija. Sairaalasielunhoitaja toimii myös yhteyshenkilönä uskonnollisten yhteisöjen ja terveydenhuollon välillä.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

1. Yhteistyökumppanuuden vahvistaminen verkostoissa

Tavoite toteutui, mutta eri tavalla kuin alun perin suunniteltiin. Esitteet uusittiin ja niitä jaettiin osastoille, mutta auditoriossa järjestetyt Yhdessä-tilaisuudet osoittautuivat sellaisiksi, että henkilökunnan oli hankalaa osallistua niihin käytössä olevien resurssien puitteissa. Haettiin aktiivisesti toisenlaisia tapoja vahvistaa yhteistyötä. Oltiin halukkaita verkostoitumaan sekä vahvemmin että lisää, ja verkostoiduttiin myös Mikkeliä laajemmin Eloisan alueella. Muodostettiin Eloisan alueelle sairaalasielunhoidon ja kehitysvammaistyön tiimi. Hyvää yhteistyötä jatkettiin kaikkien entisten yhteistyökumppaneiden kanssa.

2. Asiakslähtöisen työotteen kehittäminen

Tavoite toteutui. Työtä tehtiin asiakkaiden elämäntilanteisiin liittyen ja heidän tarpeitaan kuunnellen. Sielunhoidollisissa keskusteluissa kohdattiin noin 500 ihmistä, haudattiin siunaamisia toimitettiin 60 ja yksityisiä ehtoollisia 83. Keskustelu-, luento- ja opetustilaisuuksia pidettiin yhteensä 41 mukaan lukien sairaalakoulun rippikouluopetus ja moniammatilliset koulutustilaisuudet. Ryhmiä ja koulutuksia pidettiin organisaation ja asiakkaiden toiveita kuunnellen.

3. Sairaalasielunhoitotyön niveltymisen mielen- ja kuntoutuksen talossa käynnistyvään toimintaan

Tavoite toteutui. Palliatiivisessa keskuksessa sairaalapapin ammattitaitoa käytettiin henkilökunnan rekrytointiin, potilaiden, omaisten ja henkilökunnan sielunhoidollisiin keskusteluihin, defusing-istuntoihin, saattohoidon vapaaehtoisten ohjaamiseen, yhteisten juhlien valmisteluihin sekä saattohoidon kehittämiseen. Psykiatrian osastoilla vakiinnutettiin sairaalapapin säännölliset vierailut. Vierailuiden lisäksi sairaalapappi toivotettiin tervetulleeksi suunnittelemaan ja toteuttamaan yhteisiä juhlia. Toimintakeskus Vilhoon sairaalapappi toivotettiin tervetulleeksi viikoittaisiin yhteisöpalaveriin, ohjaamaan ryhmää ja siunaamaan tilat.

Tehtävä

Lähetystyö on kaikkien kristittyjen tehtävä. Valtuutus tehtävään on kirjattu Jeesuksen antamaan kaste- ja lähetyskäskyyn; ”menkää ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsikseni”. Seurakunnassa se toteutuu jokaisessa alue seurakunnassa sekä jokaisella työmuodolla. Seurakunnan tehtävä on kertoa ilosanoma kaikille. Lähetysjärjestöjen työtä tuetaan evankeliumin eteenpäin viemiseksi.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen*1. Vapaaehtoistoiminnan vahvistaminen*

Tavoite toteutui. Vapaaehtoistoiminta on merkittävässä osassa lähetystyön varainhankinnassa sekä globaalin kirkon kuulumisten tiedonhankinnassa. Vapaaehtoistehtävään kutsuttiin aktiivisesti, vapaaehtoistehtävän löysi uusia ihmisiä, väki osittain vaihtui. Kiitostamisessa (konsertti, raamattunäytelmä, virkistyspäivä jne.) onnistuttiin.

2. Lähetyskasvatus - globaalikasvatus

Tavoite ei toteutunut kokonaisuudessaan. 5 luokkalaisille suunnattu lähetysten päiviin ilmoittautui vain vähän koululuokkia. Kouluyhteistyö on kokonaisuudessaan haasteellista. Rippikoulujen osalta globaalikasvatus toteutettiin joko kutsumalla teams-yhteydellä lähetystyöntekijä tai/ ja omalla leirijaksolla sopivalla tavalla valmiin materiaalin turvin. Globaalikasvatusta toteutettiin myös pienpiireissä, joissa globaalin kirkon kuulumiset tulevat lähetystyöntekijöiden ja – järjestöjen terveisinä.

3. Projektien kehittäminen

Tavoite toteutui. Projektinomaisina keräyksinä toteutettiin edelleen Ukrainaan suuntautuvia keräyksiä. Ne ovat olleet onnistuneita. Lähetysmyyjäisiä ja – lounaita toteutettiin myös useammassa alue seurakunnassa. Joulun iloa- keräys maahan muuttaneille turvapaikanhakijoille toteutettiin yhteistyössä Marttojen kanssa.

Tehtävä

Muu seurakuntatyö painottuu erityisprojekteihin sekä ystävyysseurakuntatoimintaan, jonka tarkoituksena on edistää Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan ja sen ystävyysseurakuntien keskinäistä yhteyttä ja vuorovaikutusta. Myös vapaaehtoistyö sisältyy muuhun seurakuntatyöhön.

Muu seurakuntatyö sisältää lisäksi muun muassa papiston koulutusten ja matkojen, seurakuntatyön sopimusten ja alue- ja tukitiimien kuluja.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

1. Vapaaehtoistoiminnan vahvistaminen

Tavoite toteutui osittain. Seurakuntalaisia on kutsuttu kantamaan vastuuta kaikilla työaloilla. Vapaaehtoisia on koulutettu, heille on järjestetty virkistystoimintaa kuten retki ja konsertti sekä muita yhdessäolon hetkiä tarjoiluineen. Uusia vapaaehtoisia on kuitenkin haasteellista saada mukaan eri toimintoihin.

2. Ystävyyssseurakuntavierailun järjestäminen

Tavoite ei toteutunut. Ystävyyssseurakuntamatka Unkarin Kőszegin seurakuntaan ei toteutunut. Matkalle ilmoittautuneita oli vain muutamia. Ystävyyssseurakunnan kirkkoherra Csaba Baranaija vieraili Mikkelissä piispa Mari Parkkisen piispanvihkimysmessun yhteydessä. Ystävyyssseurakuntiin pidettiin muuten yhteyttä. Kirkkoherra kirjoitti seurakuntiin muun muassa pääsiäis- ja joulutervehdyksen, ja kappalaiset pitivät yhteyttä ystävyyssseurakuntiin muun muassa puhelimitse.

3. Papiston koulutus

Tavoite toteutui. Papit kävivät koulutuksissa koulutussuunnitelman mukaisesti. Kappalaisista kolme osallistui ylemmän pastoraalikoulutuksen kursseille. Yksi seurakuntapastori kävi pastoraalikoulutuksen kursseilla. Syksyllä kaikki papit osallistuivat muiden seurakuntatyöntekijöiden kanssa Polku -koulutukseen.

HAUTAUSTOIMI (pääluokka 4)

	TA 2023	Toteuma 2023	Yli-Ali	T-%
4 – Hautaustoimi				
Toimintatuotot (ulkoiset)	316 100	368 780,84	-52 680,84	116,7
Toimintakulut (ulkoiset)	-1 086 290	-1 142 909,07	56 619,07	105,2
Toimintakate 1	-770 190	-774 128,23	3 938,23	100,5
Toimintakulut (sisäiset)		-273,00	273,00	0,0
Toimintakate 2	-770 190	-774 401,23	4 211,23	100,5
Poistot ja arvonalentumiset	-210 200	-214 822,61	4 622,61	102,2
Laskennalliset erät		-388 951,89	388 951,89	0,0
Sisäiset korkokulut		-72 260,82	72 260,82	0,0
Sisäiset vyörytyserät		-316 691,07	316 691,07	0,0
Työälakate (ulkoiset ja sisäiset)	-980 390	-1 378 175,73	397 785,73	140,6

Tehtävä

Hautaustoimi huolehtii hautaamisesta kirkkolain, hautaustoimilain, terveydensuojelulain, sekä hautaustoimen ohjesäännön mukaisesti. Hautaustoimi vastaa myös hautausmaiden yleishoidosta, seurakunnan kiinteistöjen piha-alueiden, puistojen sekä haudanhoitorahastolle hoitoon annettujen hautojen hoidosta. Hautausjärjestelyistä huolehditaan omaisia tukien.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

1. Puumalan seurakunnan hautaustoimen integroiminen Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan hautaustoimeen

Tavoite, joka oli Puumalan hautausmaiden mittaaminen ja kartoittaminen sekä puuttuvien tietojen kirjaaminen hautakirjanpitoon kaikilta Puumalan hautausmailta, toteutui. Ramboll Oy:n Mikkelin osasto kartoitti kaikki Puumalan neljä hautausmaata. Kartanpiirtäjän kanssa yhteistyössä hautaustoimi teki lisäksi tarkkuusmittauksia Vanhalla hautausmaalla, josta ei aiemmin ollut suunnitelmakarttaa ja senkin kartta valmistui osasto osastolta. Vainajat kirjattiin hautakirjanpitotietoihin uusilla paikanumeroilla.

Valmiit kartat liitetään käyttöön olevaan Circle-hautakarttaohjelmistoon kevään 2024 aikana.

2. Hautapaikkojen riittävyyden turvaaminen Suomenniemen hautausmaalla

Tavoite tuhkahautausmaan rakentaminen ja kuulutuksen loppuun vienti Suomenniemen hautausmaalla täyttyi osittain. Uurna-alueen maatöistä lopulliset pintatyöt jäivät toteutumatta aikaisen talven saapuessa. Kulttuurihistoriallisten arvojen inventointia tarkennettiin vuoden 2023 aikana ja lopullinen lista säilytettävistä seurakunnalle palautuneista muistomerkeistä saatiin loppusyksyllä. Muistomerkkien poistaminen ja ns. historiahautojen merkintä jää vuoden 2024 tehtäväksi.

KIINTEISTÖTOIMI (pääluokka 5)

	TA 2023	Toteuma 2023	Yli-Ali	T-%
5 – Kiinteistötoimi				
Toimintatuotot (ulkoiset)	1 249 310	1 117 713,39	131 596,61	89,5
Toimintakulut (ulkoiset)	-3 193 470	-3 358 338,13	164 868,13	105,2
Toimintakate 1	-1 944 160	-2 240 624,74	296 464,74	115,2
Toimintatuotot (sisäiset)	273 523	288 336,11	-14 813,11	105,4
Toimintakate 2	-1 670 637	-1 952 288,63	281 651,63	116,9
Poistot ja arvonalentumiset	-921 800	-1 010 319,27	88 519,27	109,6
Laskennalliset erät		3 236 715,12	-3 236 715,12	0,0
Sisäiset korkokulut		-442 102,78	442 102,78	0,0
Sisäiset vyörytyserät		3 678 817,90	-3 678 817,90	0,0
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-2 592 437	274 107,22	-2 866 544,22	-10,6

Tehtävä

Kiinteistötoimen tehtävänä on hoitaa ja ylläpitää seurakunnan kiinteistökantaa siten, että tältä osin pystytään mahdollisimman hyvin vastaamaan seurakuntatyön vaatimuksiin. Kiinteistötoimi hoitaa myös seurakunnan omistamia sijoituskiinteistöjä. Kiinteistötoimi vastaa seurakunnan investointien hallinnoinnista sekä niihin liittyvistä suunnitteluista ja hankinnoista.

Keittiötoimi tuottaa seurakuntatyön Ja Susiniemen leirikeskuksen tarvitsemia keittiöpalveluita sekä rajattua pitopalvelutoimintaa. Keittiötoimi vastaa yhteistyöstä pitopalveluyritysten kanssa sekä seurakunnan kiinteistöjen keittiöiden hallinnoinnista.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

1. Resurssien käytön tehostaminen ja uudelleen kohdentaminen

Tavoite toteutui. Henkilöstöresurssien käyttöä pystyttiin tehostamaan varsinkin tilaisuuksien osalta. Tehostamista helpotti jumalanpalvelusaikojen porrastaminen, minkä vuoksi aikaisempaan verrattuna suurempi osa töistä pystyttiin hoitamaan vakituisella henkilökunnalla. Buildercom-järjestelmää hyödynnettiin huoltopyyntöjen tekemisessä ja vastaanottamisessa, mikä selkeytti ja tehosti prosesseja. Kaikkien kiinteistöjen perustiedot siirrettiin vuoden 2023 aikana kirkkohallituksen vaatimuksen mukaisesti kirkkohallituksen Basis-järjestelmään. Lisäksi rakennuspiirustuksia digitoitiin ja siirrettiin Buildercom-järjestelmään. Digitointityö jatkuu.

2. Palvelukonseptin luominen

Tavoite toteutui osittain. Kiinteistötoimessa tapahtuneiden useiden henkilöstömuutosten vuoksi konseptia ei päästy lanseeraamaan sellaisenaan. Konsepti on kuitenkin suunniteltu ja se pyritään jalkauttamaan vuonna 2024.

3. Kiinteistöjen etävalvonnan vahvistaminen ja energiatehokkuus

Tavoite toteutui. Etävalvontaa vahvistettiin ja siihen liitettiin kaksi kiinteistöä lisää. Energiatehokkuuden osalta seuranta on jatkuvaa, mihin etävalvonta on erinomainen työkalu.

2.2. Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Ulkoinen / sisäinen

	Toteuma 2022	TA 2023	Toteuma 2023	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	2 139 729,58	2 273 523	2 274 764,11	-1 241,11	100,1
Korvaukset	219 196,40	206 800	221 167,79	-14 367,79	106,9
Myyntituotot	36 340,83	41 670	64 225,97	-22 555,97	154,1
Maksutuotot	405 067,00	426 720	458 175,86	-31 455,86	107,4
Vuokratuotot	570 984,39	610 640	649 893,61	-39 253,61	106,4
Metsätalouden tuotot	369 375,97	600 000	406 058,11	193 941,89	67,7

Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	124 680,92	67 920	114 144,20	-46 224,20	168,1
Tuet ja avustukset	88 239,65	46 000	53 996,12	-7 996,12	117,4
Muut toimintatuotot	43 760,28	250	18 766,34	-18 516,34	7 506,5
Sisäiset tuotot	282 084,14	273 523	288 336,11	-14 813,11	105,4
Toimintakulut	-9 761 592,44	-10 728 523	-10 813 656,12	85 133,12	100,8
Henkilöstökulut	-5 457 676,66	-5 856 000	-5 732 162,14	-123 837,86	97,9
Palvelujen ostot	-2 030 876,00	-2 406 000	-2 384 296,97	-21 703,03	99,1
Palvelun ostot - sisäiset	-254 693,80	-250 523	-258 776,81	8 253,81	103,3
Vuokrakulut	-342 222,50	-368 000	-405 321,64	37 321,64	110,1
Sisäiset vuokrakulut	-27 390,34	-23 000	-29 559,30	6 559,30	128,5
Aineet ja tarvikkeet	-1 014 144,68	-1 273 360	-1 404 687,00	131 327,00	110,3
Annetut avustukset	-319 510,04	-289 000	-305 478,20	16 478,20	105,7
Muut toimintakulut	-315 078,42	-262 640	-293 374,06	30 734,06	111,7
TOIMINTAKATE	-7 621 862,86	-8 455 000	-8 538 892,01	83 892,01	101,0
Kirkollisverotulot	9 458 303,25	9 300 000	10 813 043,05	-1 513 043,05	116,3
Valtionrahoitus	1 040 640,00	1 050 000	1 099 620,00	-49 620,00	104,7
Verotuskulut	-140 948,75	-145 000	-145 222,62	222,62	100,2
Kirkon rahastomaksut	-857 517,00	-925 000	-914 676,00	-10 324,00	98,9
Rahoitustuotot ja -kulut	259 695,70	350 000	613 206,78	-263 206,78	175,2
Korkotuotot	2 723,36		280 098,20	-280 098,20	
Muut rahoitustuotot	644 812,86	350 000	299 914,88	50 085,12	85,7
Sisäiset korkotuotot	456 241,89		514 371,99	-514 371,99	
Arvon alentumiset sijoituksista	-65 618,79				
Arvon alentumisten palautukset sijoituksista			65 618,79	-65 618,79	
Korkokulut	-7,54				
Muut rahoituskulut	-322 214,19		-32 425,09	32 425,09	
Sisäiset korkokulut	-456 241,89		-514 371,99	514 371,99	
VUOSIKATE	2 138 310,34	1 175 000	2 927 079,20	-1 752 079,20	249,1
Poistot ja arvonalentumiset	-1 039 560,25	-1 132 000	-1 225 141,88	93 141,88	108,2
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 039 560,25	-1 132 000	-1 156 352,73	24 352,73	102,2
Kertaluonteiset poistot			-60 379,75	60 379,75	
Arvon alentumiset			-8 409,40	8 409,40	
Sisäiset vyörytyserät	0,00		0,00	0,00	
Erilliskirjanpitoa hoidetut rahastot	0,00		0,00	-0,00	
Tuotot	448 410,45		460 393,39	-460 393,39	
Kulut	-392 640,93		-440 783,04	440 783,04	

Siirrot rahastosta/rahastoon	-55 769,52		-19 610,35	19 610,35	
TILIKAUDEN TULOS	1 098 750,09	43 000	1 701 937,32	-1 658 937,32	3 958,0
Poistoerojen lisäys (-) tai vähennys (+)	126 823,65	140 000	137 156,99	2 843,01	98,0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 225 573,74	183 000	1 839 094,31	-1 656 094,31	1 005,0

Verotulot ja valtionrahoitus

Tilivuosi	Kirkollisveroprosentti	Kirkollisvero	Valtionrahoitus
2023	1,45	10 813 043,05	1 099 620,00
2022	1,50	9 458 303,25	1 040 640,00
2021	1,50	9 258 398,00	1 038 432,00
2020	1,50	9 243 630,18	1 039 668,00
2019	1,50	9 223 956,92	1 033 428,00

Verotuloiksi on merkitty tässä taulukossa tulot, jotka ko. vuonna on kirjanpidossa kirjattu verotuloiksi.

Huom! 2019-2022 eivät sisällä Puumalan verotuloja.

2.3. Investointiosan toteutuminen

Tulosyksikkö	Toteuma yhteensä	Ed. vuosien käyttö	TA kuluva	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma kuluva	Yli/Ali	T-%
1004030000 - Hautausmaakiinteistö	-108 492,91	-9 236,37	-55 000	-50 000	-105 000	-99 256,54	-5 743,46	94,5
2008762 – Ristiinan leikkuuhuoneen korjaus	-21 717,19	-9 236,37				-12 480,82	12 480,82	
2009825 - Maataloustraktori	-67 500,00		-30 000	-50 000	-80 000	-67 500,00	-12 500,00	84,4
2009833 - Harjun vanhan ruumishuoneen kunnostus	-19 275,72		-25 000		-25 000	-19 275,72	-5 724,28	77,1
1004030002 - Harjun varikko	-47 195,03		-50 000		-50 000	-47 195,03	-2 804,97	94,4
2009831 – Harjun polttoainekatos ja maa-ainessiilo	-47 195,03		-50 000		-50 000	-47 195,03	-2 804,97	94,4
1005020001 - Tuomiokirkko	-97 773,45		-150 000	-20 000	-170 000	-97 773,45	-72 226,55	57,5
2009818 – Tuomiokirkon lämmitysjärjestelmä	-66 147,87		-50 000	30 000	-20 000	-66 147,87	46 147,87	330,7
2009819 – Tuomiokirkon korjaukset	-31 625,58		-50 000	-50 000	-100 000	-31 625,58	-68 374,42	31,6
2009829 - Kirkon pihan portaiden korjaus			-50 000		-50 000		-50 000,00	
1005020002 - Pitäjänkirkko	-39 240,76	-286,59	-50 000		-50 000	-38 954,17	-11 045,83	77,9
2009823 – Pitäjänkirkon kellotapulien maalaus	-39 240,76	-286,59	-50 000		-50 000	-38 954,17	-11 045,83	77,9
1005020004 - Haukivuoren kirkko	-210 631,63	-14 313,08	-50 000	-170 000	-220 000	-196 318,55	-23 681,45	89,2

2007857 – Haukivuoren kirkon ilmalämpöpumppujärj.	-111 553,15	-14 026,48		-100 000	-100 000	-97 526,67	-2 473,33	97,5
2009830 – Haukivuoren kirkon kellotapuln maalaus	-99 078,48	-286,60	-50 000	-70 000	-120 000	-98 791,88	-21 208,12	82,3
1005040001 - Harjun siunauskapp	-34 636,29	-171,96	-40 000		-40 000	-34 464,33	-5 535,67	86,2
2009832 – Harjun siunauskappelin vesikaton maalaus	-34 636,29	-171,96	-40 000		-40 000	-34 464,33	-5 535,67	86,2
1005040002 - Rouhialan siunskapp	-15 803,24		-120 000		-120 000	-15 803,24	-104 196,76	13,2
2009822 - Rouhialan vainajien säil. kylmäkalus.	-15 803,24		-120 000		-120 000	-15 803,24	-104 196,76	13,2
1005060001 - Seurakuntakeskus	-31 139,98		-65 000		-65 000	-31 139,98	-33 860,02	47,9
2009820 - Srk-keskuksen talotekniikan uusinta	-2 624,04		-25 000		-25 000	-2 624,04	-22 375,96	10,5
2009821 - Srk-keskuksen jäteratkaisu ja pyöräpaik.	-28 515,94		-40 000		-40 000	-28 515,94	-11 484,06	71,3
1005060002 - Kirkonmäen srk-talo	-10 118,40		-60 000		-60 000	-10 118,40	-49 881,60	16,9
2009827 - Kirkonmäen srk-talon vesikaton uusinta			-40 000		-40 000		-40 000,00	
2009828 - Kirkonmäen srk-talon pöydät ja tuolit	-10 118,40		-20 000		-20 000	-10 118,40	-9 881,60	50,6
1005060007 - Otavan srk-talo	-1 410,45		-30 000		-30 000	-1 410,45	-28 589,55	4,7
2009824 - Otavan srk-talon sadevesiviemär. uusinta	-1 410,45		-30 000		-30 000	-1 410,45	-28 589,55	4,7
1005060008 - Lähemäen srk-talo	-19 075,26		-80 000		-80 000	-19 075,26	-60 924,74	23,8
2009826 - Lähemäen srk-talon piha-alueen muutostyo	-19 075,26		-80 000		-80 000	-19 075,26	-60 924,74	23,8
1005070001 - As Oy Savilah.k.18	-64 911,94		-80 000		-80 000	-64 911,94	-15 088,06	81,1
2009834 - Savilahdenkatu 18 rah.vastikkeet 2023	-64 911,94		-80 000		-80 000	-64 911,94	-15 088,06	81,1
1005100000 - Metsätalous	-8 639,28			-15 000	-15 000	-8 639,28	-6 360,72	57,6
2010668 - Määräalan osto	-8 639,28			-15 000	-15 000	-8 639,28	-6 360,72	57,6
Yhteensä	-764 456,61	-24 008,00	-830 000	-255 000	-1 085 000	-665 060,62	-419 939,38	61,3

Keskeneräisiin investointeihin jäivät seuraavat hankkeet:

Tuomiokirkon korjaukset

31.625,58 €

Rouhialan vainajien säilytystilan kylmäkalusteet

15.803,24 €

Yhteensä

47.428,82 €

2.4. Rahoitusosan toteutuminen

	Toteuma 2022	TA 2023	TA muutokset 2023	TA yhteensä 2023	Toteuma 2023	Yli-ali	T-%
Tulorahoitus	2 138 310,34	1 175 000		1 175 000	2 926 979,46	-1 751 979,46	249,1
Vuosikate	2 138 310,34	1 175 000		1 175 000	2 927 079,20	-1 752 079,20	249,1
Tulorahoituksen korjauserät					-99,74	99,74	
Investoinnit	-554 841,85	-830 000	-255 000	-1 085 000	-627 560,62	-457 439,38	57,8
Investointimenot	-804 716,45	-830 000	-255 000	-1 085 000	-665 060,62	-419 939,38	61,3
Pysyvien vastaavien myyntitulot					37 500,00	-37 500,00	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	249 874,60						
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	1 583 468,49	345 000	-255 000	90 000	2 299 418,84	-2 209 418,84	2 554,9
Muut maksuvalmiuden muutokset	-43 225,62				-41 528,77	41 528,77	
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-18 202,10				-1 225,13	1 225,13	
Lyhytaikaisten saamisten muutos	193 973,04				-35 137,28	35 137,28	
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	-218 996,56				-5 166,36	5 166,36	
Rahoitustoiminnan nettorahavirta	-43 225,62				-41 528,77	41 528,77	
Rahavarojen muutos	1 540 242,87	345 000	-255 000	90 000	2 257 890,07	-2 167 890,07	2 508,8
Rahavarojen muutos (tase)	1 540 242,87				2 257 890,07	-2 257 890,07	

Yhteenveto valtuuston hyväksymien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

KÄYTTÖTALOUSOSA			
	TA 2023	Toteuma 2023	Poikkeama
Hallinto	-1 254 700	-1 194 093,51	-60 606,49
Seurakuntatyö	-4 485 950	-4 330 045,53	-155 904,47
Hautaustoimi	-980 390	-988 950,84	8 560,84
Kiinteistötoimi	-2 865 960	-3 250 944,01	384 984,01

TULOSLASKELMAOSA			
	TA 2023	Toteuma 2023	Poikkeama
Kirkollisverotulot	9 300 000	10 813 043,05	-1 513 043,05
Valtionrahoitus	1 050 000	1 099 620,00	-49 620,00
Verotuskulut	-145 000	-145 222,62	222,62

Kirkon rahastomaksut	-925 000	-914 676,00	-10 324,00
Rahoitustuotot ja -kulut	350 000	613 206,78	-263 206,78
Korkotuotot		280 098,20	-280 098,20
Muut rahoitustuotot	350 000	299 914,88	50 085,12
Sisäiset korkotuotot		514 371,99	-514 371,99
Arvon alentumiset sijoituksista			
Arvon alentumisten palautukset sijoituksista		65 618,79	-65 618,79
Korkokulut			
Muut rahoituskulut		-32 425,09	32 425,09
Sisäiset korkokulut		-514 371,99	514 371,99

INVESTOINTIOSA							
Toteuma yhteensä	Ed. vuosien käyttö	TA kuluva	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma kuluva yhteensä	Yli/Ali	T-%
-689 068,62	-24 008,00	-830 000	-255 000	-1 085 000	-665 060,62	-419 939,38	61,3

RAHOITUSOSA					
	TA 2023	TA muutokset 2023	TA yhteensä 2023	Toteuma 2023	Poikkeama
Tulorahoitus	1 175 000		1 175 000	2 926 979,46	-1 751 979,46
Investoinnit	-830 000	-255 000	-1 085 000	-627 560,62	-457 439,38
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	345 000	-255 000	90 000	2 299 418,84	-2 209 418,84
Muut maksuvalmiuden muutokset				-41 528,77	41 528,77
Rahoitustoiminnan nettorahavirta				-41 528,77	41 528,77
Rahavarojen muutos	345 000	-255 000	90 000	2 257 890,07	-2 167 890,07
Rahavarojen muutos (tase)				2 257 890,07	-2 257 890,07

3 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

3.1. Tuloslaskelma

	1.1.2023-31.12.2023	1.1.2022-31.12.2022
Toimintatuotot	1 986 428,00	1 857 645,44
Korvaukset	221 167,79	219 196,40
Myyntituotot	64 225,97	36 340,83
Maksutuotot	458 175,86	405 067,00
Vuokratuotot	649 893,61	570 984,39
Metsätalouden tuotot	406 058,11	369 375,97
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	114 144,20	124 680,92
Tuet ja avustukset	53 996,12	88 239,65
Muut toimintatuotot	18 766,34	43 760,28
Toimintakulut	-10 525 320,01	-9 479 508,30
Henkilöstökulut	-5 732 162,14	-5 457 676,66
Palvelujen ostot	-2 384 296,97	-2 030 876,00
Vuokratulot	-405 321,64	-342 222,50
Aineet ja tarvikkeet	-1 404 687,00	-1 014 144,68
Annetut avustukset	-305 478,20	-319 510,04
Muut toimintakulut	-293 374,06	-315 078,42
TOIMINTAKATE	-8 538 892,01	-7 621 862,86
Kirkollisverotulot	10 813 043,05	9 458 303,25
Valtionrahoitus	1 099 620,00	1 040 640,00
Verotuskulut	-145 222,62	-140 948,75
Kirkon rahastomaksut	-914 676,00	-857 517,00
Rahoitustuotot ja -kulut	613 206,78	259 695,70
Korkotuotot	280 098,20	2 723,36
Muut rahoitustuotot	299 914,88	644 812,86
Arvon alentumiset sijoituksista	0,00	-65 618,79
Arvon alentumisten palautukset sijoituksista	65 618,79	0,00
Korkokulut	0,00	-7,54
Muut rahoituskulut	-32 425,09	-322 214,19
VUOSIKATE	2 927 079,20	2 138 310,34
Poistot ja arvonalentumiset	-1 225 141,88	-1 039 560,25
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 156 352,73	-1 039 560,25
Kertaluonteiset poistot	-60 379,75	0,00
Arvon alentumiset	-8 409,40	0,00
Erilliskirjanpitoa hoidetut rahastot	0,00	0,00
Tuotot	460 393,39	448 410,45

Kulut	-440 783,04	-392 640,93
Siirrot rahastosta/rahastoon	-19 610,35	-55 769,52
TILIKAUDEN TULOS	1 701 937,32	1 098 750,09
Poistoerojen lisäys (-) tai vähennys (+)	137 156,99	126 823,65
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 839 094,31	1 225 573,74

3.2. Rahoituslaskelma

	1.1.2023-31.12.2023	1.1.2022-31.12.2022
Tulorahoitus	2 926 979,46	2 138 310,34
Vuosikate	2 927 079,20	2 138 310,34
Tulorahoituksen korjauserät	-99,74	
Investoinnit	-627 560,62	-554 841,85
Investointimenot	-665 060,62	-804 716,45
Pysyvien vastaavien myyntitulot	37 500,00	
Rahoitusosuudet investointimenoihin		249 874,60
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	2 299 418,84	1 583 468,49
Muut maksuvalmiuden muutokset	-41 528,77	-43 225,62
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-1 225,13	-18 202,10
Lyhytaikaisten saamisten muutos	-35 137,28	193 973,04
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	-5 166,36	-218 996,56
Rahoitustoiminnan nettorahavirta	-41 528,77	-43 225,62
Rahavarojen muutos	2 257 890,07	1 540 242,87
Rahavarojen muutos (tase)	2 257 890,07	1 540 242,87

	1.1.2023 - 31. 12.2023	1.1.2022 - 31. 12.2022
Rahavarojen muutos	2 257 890,07	1 540 242,87
Rahavarat kauden lopussa	11 697 691,33	9 323 111,82
Rahavarat kauden alussa	9 439 801,26	7 782 868,95

3.3. Tase

	1.1.2023-31.12.2023	1.1.2022-31.12.2022
VASTAAVAA	35 884 930,53	32 213 571,86
PYSYVÄT VASTAAVAT	22 009 139,29	20 742 096,70
Aineelliset hyödykkeet	18 494 027,16	17 291 896,51

Maa- ja vesialueet	4 227 394,14	3 569 170,55
Hautaus-toimen aineelliset hyödykkeet	2 056 954,98	2 094 975,71
Rakennukset	10 279 467,13	9 457 149,69
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 700 670,80	1 917 219,50
Koneet ja kalusto	158 851,29	206 113,06
Muut aineelliset hyödykkeet	23 260,00	23 260,00
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	47 428,82	24 008,00
Sijoitukset	3 515 112,13	3 450 200,19
Osakkeet ja osuudet	3 515 112,13	3 450 200,19
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1 961 405,96	1 968 426,67
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	582 728,18	608 249,82
Muut toimeksiantojen varat	1 378 677,78	1 360 176,85
VAIHTUVAT VASTAAVAT	11 914 385,28	9 503 048,49
Saamiset	216 693,95	179 936,67
Lyhytaikaiset saamiset	216 693,95	179 936,67
Myyntisaamiset	137 981,60	124 199,54
Muut saamiset	14 329,59	11 928,19
Siirtosaamiset	64 382,76	43 808,94
Rahoitusarvopaperit	7 786 458,86	5 189 853,68
Osakkeet ja osuudet	7 786 458,86	5 189 853,68
Rahat ja pankkisaamiset	3 911 232,47	4 133 258,14
VASTATTAVAA	-35 884 930,53	-32 213 571,86
OMA PÄÄOMA	-30 845 011,97	-27 378 720,41
Peruspääoma	-14 681 445,44	-13 119 509,15
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	-14 324 472,22	-13 033 637,52
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-1 839 094,31	-1 225 573,74
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	-1 199 827,50	-1 159 601,13
Poistoero	-1 199 827,50	-1 159 601,13
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	-2 137 909,98	-2 108 702,75
Lahjoitusrahastojen pääomat	-753 112,95	-742 290,56
Muut toimeksiantojen pääomat	-1 384 797,03	-1 366 412,19
VIERAS PÄÄOMA	-1 702 181,08	-1 566 547,57
Pitkäaikainen vieras pääoma	-5 447,54	-5 447,54
Siirtovelat	-5 447,54	-5 447,54
Lyhytaikainen vieras pääoma	-1 696 733,54	-1 561 100,03
Ostovelat	-439 882,29	-314 608,71
Muut velat	-213 649,66	-340 506,30
Siirtovelat	-1 043 201,59	-905 985,02

3.4. Konsernitase

	Tase		Yhdistelykirjaukset ja eliminoinnit		Yhteensä
	Seurakunta	As Oy Slk 18	Seurakunta	As Oy Slk 18	Konserni
Omistusosuus		100 %			
VASTAAVAA	35 884 930,53	2 292 653,89	-1 962 872,44		36 214 711,98
PYSYVÄT VASTAAVAT	22 009 139,29	2 281 165,50	-1 962 872,44		22 327 432,35
Aineelliset hyödykkeet	18 494 027,16	2 281 165,50			20 775 192,66
Sijoitukset	3 515 112,13		-1 962 872,44		1 552 239,69
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1 961 405,96				1 961 405,96
VAIHTUVAT VASTAAVAT	11 914 385,28	11 488,39			11 925 873,67
Saamiset	216 693,95	4 761,69			221 455,64
Rahoitusarvopaperit	7 786 458,86				7 786 458,86
Rahat ja pankkisaamiset	3 911 232,47	6 726,70			3 917 959,17
VASTATTAVAA	35 884 930,53	2 292 653,89		-1 962 872,44	36 214 711,98
OMA PÄÄOMA	30 845 011,97	1 961 896,89		-1 962 872,44	30 844 036,42
Peruspääoma	14 681 445,44			-1 962 872,44	12 718 573,00
Osakepääoma		100 000,00		-100 000,00	0,00
SVOP-rahasto		1 278 374,00		-1 278 374,00	0,00
Lainanlyhennysrahasto		584 498,44		-584 498,44	0,00
Edellisten tilikausien yliäämä/alijäämä	14 324 472,22	-11 089,56			14 313 382,66
Tilikauden yliäämä/alijäämä	1 839 094,31	10 114,01			1 849 208,32
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	1 199 827,50				1 199 827,50
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	2 137 909,98				2 137 909,98
VIERAS PÄÄOMA	1 702 181,08	330 757,00			2 032 938,08
Pitkäaikainen vieras pääoma	5 447,54	257 283,65			262 731,19
Siirtovelat	5 447,54				5 447,54
Lyhytaikainen vieras pääoma	1 696 733,54	73 473,35			1 770 206,89
Lainat rahoituslaitokselta		65 217,91			65 217,91
Saadut ennakot		268,00			268,00
Ostovelat	439 882,29	7 858,43			447 740,72
Muut velat	213 649,66				213 649,66
Siirtovelat	1 043 201,59	129,01			1 043 330,60

4 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

4.1. Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.

Verotulot on kirjattu maksuperusteisesti niiden tilitysajankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle. Puunmyyntitulot kirjataan myös maksuperusteisesti.

Arvostusperiaatteet/Pysyvien vastaavien arvostus

Hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnassa taseeseen aktivoidaan koneiden, laitteiden ja kaluston osalta 5 000 euron ja muiden investointien osalta yli 10 000 euron hankinnat, jotka poistetaan taloudellisena vaikutusaikanaan.

Sijoitukset on merkitty taseessa hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa. Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutus- tai markkinahintaan.

4.2. Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

Tilinpäätöksessä esitetyt vuoden 2023 luvut eivät ole vertailukelpoisia vuoden 2022 lukujen kanssa. Puumalan seurakunta on liittynyt Mikkelin tuomiokirkkoseurakuntaan 1.1.2023 lukien. Vuoden 2022 luvuissa on esitetty vain Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan luvut.

4.3. Tuloslaskelman liitetiedot

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu seurakunnassa ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti.

Kirkkovaltuuston hyväksymät poistoajat ovat seuraavat:

Poistoaika vuosina

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet	
Tietojärjestelmät	2 - 5
Muut aineettomat oikeudet	2 - 5
Hautaustoimen aineettomat hyödykkeet	
Hautaustoimen aineettomat oikeudet	2 - 5
Muut pitkävaikutteiset menot	
Muut pitkävaikutteiset menot	2 - 5

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet	Ei poistoa
Hautaustoimen aineelliset hyödykkeet	
Haudausmaiden maa- ja vesialueet	Ei poistoa
Vainajien säilytystilat	10 - 30
Hautaustoimen muut rakennukset	10 - 20
Hautaustoimen kiinteät rakenteet	10 - 30
Hautaustoimen koneet ja laitteet	5 - 10
Hautaustoimeen liittyvät muut pitkävaikutteiset menot	3 - 5
Hautaustoimen muut aineelliset hyödykkeet	Käyttöaika
Rakennukset	
Kirkot	20 - 80
Kellotapulit	20 - 60
Siunauskappelit	20 - 60
Seurakuntatalot	20 - 50
Kappelit ja muut kirkkorakennukset	20 - 50
Leiri- ja kurssikeskukset	20 - 40
Asuinrakennukset	20 - 40
Hallinto- ja laitosrakennukset	20 - 40
Huoltorakennukset	10 - 30
Muut rakennukset	10 - 20
Kiinteät rakenteet ja laitteet	
Maa- ja vesirakenteet	15 - 30
Urut	15 - 30
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	10 - 30
Koneet ja kalusto	
Kuljetusvälineet	5 - 10
IT-laitteet	3 - 5
Muut koneet ja kalusto	5 - 10
Muut aineelliset hyödykkeet	
Luonnonvarat	Käytön mukaan
Sakraali-, arvo- ja taide-esineet	Ei poistoa

Sijoitukset

Osakkeet ja osuudet

Ei poistoa

4.4. Rahoituslaskelman liitetiedot

Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnalla ei ole tässä kohdassa ilmoitettavaa.

4.5. Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Tilinpäätöksessä pysyvien vastaavien jäljellä olevalle hankintamenolle on laskettu vuotuinen sisäinen korko. Käytetty sisäinen korko on 3,513 %.

Laskelma pysyvistä vastaavista

	Maa- ja vesialueet	Hautaus-toimen aineelliset hyödykkeet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskenäiset hankinnat	Aineelliset hyödykkeet Yht.	Sijoitukset	Yhteensä
Arvo ed. vuoden lopussa	3 569 170,55	2 094 975,71	9 457 149,69	1 917 219,50	206 113,06	23 260,00	24 008,00	17 291 896,51	3 450 200,19	20 742 096,70
Lisäykset	8 639,28	146 451,57	387 510,61		10 118,40		47 428,82	600 148,68	64 911,94	665 060,62
Siirtokirjaukset	656 984,57	30 350,31	1 171 197,23	0,00	0,00		-24 008,00	1 834 524,11	30 000,00	1 864 524,11
Vähennykset	-7 400,26							-7 400,26	-30 000,00	-37 400,26
Suunnitelman mukaiset poistot		-206 413,21	-676 010,66	-216 548,69	-57 380,17			-1 156 352,73		-1 156 352,73
Suunnitelmasta poikkeavat poistot			-60 379,74	-0,01				-60 379,75		-60 379,75
Arvonkorotukset		-8 409,40						-8 409,40		-8 409,40
Invest. Tuki										
Arvo vuoden lopussa	4 227 394,14	2 056 954,98	10 279 467,13	1 700 670,80	158 851,29	23 260,00	47 428,82	18 494 027,16	3 515 112,13	22 009 139,29

Rahoitusomaisuusarvopaperit

(Liitetietotosite nro 3)

	Tasearvo 31.12.2022	Markkina-arvo 31.12.2023	Tasearvo 31.12.2023
Suorat osakesijoitukset	3 481,49	ei noteerattu	3 481,49
Korkorahastot	2 215 291,05	2 008 239,89	1 902 307,00
Osakerahastot	1 680 389,02	2 278 535,60	2 089 404,98
Muut arvopaperit	1 290 692,12	3 872 569,58	3 791 265,39
Rahoitusarvopaperit yhteensä	5 189 853,68	8 159 345,07	7 786 458,86

4.6. Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oman pääoman muutokset

	Kausi 1-12 2023	Kausi 1-12 2022	Muutos
OMA PÄÄOMA	30 845 011,97	27 378 720,41	3 466 291,56
Peruspääoma	14 681 445,44	13 119 509,15	1 561 936,29

Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	14 324 472,22	13 033 637,52	1 290 834,70
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	1 839 094,31	1 225 573,74	613 520,57

Rahastot

Testamenttirahastojen sijoitukset

(Liitetietotosite nro 1)

	Tasearvo 31.12.2022	Markkina-arvo 31.12.2023	Tasearvo 31.12.2023
Korkorahastot	244 064,29	208 639,45	197 094,25
Osakerahastot	199 014,16	248 374,84	228 405,47
Sijoitusrahastot	144 459,41	144 818,80	144 529,00
Yhteensä	587 537,86	601 833,09	570 028,72

Lahjoitusrahastojen pääomat

	Pääoma 1.1.2023	Käyttö	Tulot	Pääoma 31.12.2023
Anja Honkasen rahasto	460 935,01	38 129,85	12 046,31	434 851,47
Ehnbergin rahasto	1 066,78	1 066,78	0,00	0,00
Eerikäisen rahasto	5 223,20	828,38	0,00	4 394,82
Diakonisen perhetyön lahjoitusvarat	7 239,25	156,51	0,00	7 082,74
Toivonkodin rahasto	130 785,70	1 630,24	3 134,77	132 290,23
Diakoniarahasto	137 040,62	0,00	16 811,18	153 851,80
Lampenin rahasto	20 641,89	0,00	0,00	20 641,89
Yhteensä	762 932,45	41 811,76	31 992,26	753 112,95
Testamenttien määrätarkoitusta ja ehtoja on noudatettu.				

4.7. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Eläkevastuuvajaus

Koko kirkon palkkasumma vuonna 2023	536 300 000 €
Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan palkkasumma 2023	5 014 834 €
Koko kirkon eläkevastuuvajaus 31.12.2023	3 663 787 218 €
Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan laskennallinen eläkevastuu 31.12.2023	34 259 341 €

Leasingvastuut

(Liitetietotosite nro 5)

(sis. alv)		
Toyota Finance Finland Oy	autot	8 607,95 €
3 Step IT	IT-laitteet	44 623,68 €
Siemens Financial Services Ab	kopiokoneet, postimaksukone	82 183,04 €
CHG-Meridian	IT-laitteet	8 241,00 €
Yhteensä		143 655,67 €

4.8. Omistuksia muissa yhteisöissä koskevat liitetiedot

				Srk:n omistamien osakkeiden /osuuksien osuus		
Tytäryhteisön nimi	Kotipaikka	Omistus- osuus	Äänivalta- osuus	Omasta pääomasta teur	Vieraasta pääomasta teur	Tilikauden tuloksesta teur
Osakkuusyhteisöt						
Suur-Savon Sähkö Oy	Mikkeli	2,90 %	3,00 %	14.417	12.991	13.751
As Oy Kirkonhovi	Mikkeli	29,41 %	29,41 %	202	74	0
As Oy Satokaitue	Mikkeli	4,43 %	4,43 %	52	24	0
As Oy Mikkelin Siilipuisto	Mikkeli	2,74 %	2,74 %	27	0	0
As Oy Kaukolankeskus	Mikkeli	1,77 %	1,77 %			

4.9. Taseyksikköinä hoidettujen rahastojen tilinpäätökset

HAUTAINHOITORAHASTO

TOIMINTAKERTOMUS

Yleiskatsaus

Kirkkolaki määrää, että haudat on pidettävä hautausmaan arvoa vastaavasti hoidettuina ja että haudan hoidosta vastaa hautaoikeuden haltija, joka voi kuitenkin hautausmaan ylläpitäjän kanssa sopia haudan määräaikaaisesta hoidosta ja maksaa palveluksesta kirkkoneuvoston hyväksymän taksan mukaisen korvauksen. Tähän tarpeeseen hautainhoitorahasto on perustettu.
Kirkkolaki 3 luku 33 §.

Hautainhoitorahaston varat koostuvat omaisten tekemistä haudanhoitosopimuksista ja näiden varojen korkotuloista. Kirkkolaki kieltää seurakunnan varojen käyttämisen yksityisten hautojen hoitoon. Seurakunta hoitaa hautausmaan käytävät ja yleisalueet. Yksityiset hautapaikan haltijat vastaavat

haudan pinnan hoidosta. Tämän vuoksi hautainhoitorahaston varat ja kirjanpito pidetään erillään seurakunnan varoista ja kirjanpidosta.

Kesäkuun viikolla 23, 5.-9.6.2023, saapuivat hautausmaille hoitohaudoille istutettavat kukat. Kukat olivat hyvälaatuisia. Istuttamisen aikoihin avonaisemmilla osilla hautausmaita helle poltti kasvihuoneista saapuneiden kukkien lehtiä hyvästä kastelusta huolimatta. Osa kukista jouduttiin vaihtamaan. Juurtumisen jälkeen kasvu oli hyvää, mutta loppukesällä vielä härmä haittasi kasvua osalla begonioista.

Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan hautainhoitorahasto hoiti velvoitteensa rahaston sääntöjen ja sopimusten mukaisesti vuonna 2023. Puumalan seurakunnan hautainhoito liitettiin Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan hautainhoitoon.

Hallinto

Hautainhoitorahaston hallinto hoidetaan kuten seurakuntatalouden hallinto. Kts. kohta 1.2. Hautainhoitorahastoon liittyviä aloitteita ei tilikaudella tehty.

Henkilöstö

Hautainhoitorahaston tehtävissä toimi vähän alle puolet kaikista hautausmaatyön kausityöntekijöistä, yhteensä 17 henkilöä. Kausityönjohtajan työajasta puolet, työnjohtajapuutarhurin työajasta 40 %, erityisammattimiesten työajasta yhteensä 5 % ja hautausstoimen päällikön työajasta 15 % on arvioitu kuluvan hautainhoitorahaston tehtävissä.

	1.1.2023-31.12.2023	1.1.2022-31.12.2022	1.1.2021-31.12.2021
Palkat ja palkkiot	-245 763,52	-214 817,83	-215 440,40
Eläkekulut	-52 061,38	-45 422,58	-45 574,40
Muut henkilösivukulut	-9 988,49	-8 373,95	-7 654,08
Saadut henkilöstökorvaukset	0,00	0,00	628,24
YHTEENSÄ	-307 813,39	-268 614,36	-268 040,64
Matka-, majoitus- ja ravitsemuskulut	-3 817,95	-2 311,71	-2 435,79
Koulutuskulut ja koulutusmatka, majoitus- ja ravitsemiskulut	-7,75	0,00	-17,60
Työterveyshuolto	-3 174,80	-4 786,28	-5 863,99
YHTEENSÄ	-7 000,50	-7 097,99	-8 317,38

Sisäinen valvonta

Hautainhoitorahaston sisäistä valvontaa toteutetaan samojen periaatteiden mukaan kuin seurakuntatalouden sisäistä valvontaa, kts. kohta 1.5.

Kirkkoneuvoston esitys tilikauden tuloksen käsittelyksi ja talouden tasapainottamista koskeviksi toimenpiteiksi

Hautainhoitorahaston tuloslaskelman mukaan tilikauden tulos on 19.610,35 euroa.

Tilikauden 2023 ylijäämä kirjataan taseen tilikauden yli- ja alijäämän tilille.

TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

Toiminta-ajatus

Hautainhoitorahasto tarjoaa laadukasta hautojen hoitoa Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan kaikilla hautausmailla niille omaisille, jotka antavat hallitsemansa haudan hoidon hautainhoitorahaston tehtäväksi. Hautainhoitorahasto hallinnoi omaisten rahastolle maksamia pääomia niin, että ne riittävät hautojen hoitoon koko hoitoajaksi.

Toiminnan arviointi

Vuonna 2023 haudanhoitosopimuksia oli yhteensä 5201 kappaletta. Lisäystä vuoteen 2022 verrattuna oli 528 kappaletta, josta 503 oli Puumalan hautausmailla.

Hinnaston mukaiset hoitomuodot olivat Kesäkukka- ja Perennahoito sekä Kukaton hoito. Yhden vuoden kestäviä hoitosopimuksia solmittiin eniten, yhteensä 2442 kappaletta, viiden tai kymmenen vuoden sopimuksia 300 kappaletta. Uudet kymmenen vuoden sopimukset oli solmittu edellisen vuoden puolella. Vuoden 2023 hinnastossa ei enää 10 vuodelle sopimushintoja ole.

Vanhoja eri pituisia voimassa olevia hoitosopimuksia oli yhteensä 2010 ja ainaishoitoja 449 kappaletta. Yksi ainaishoito päättyi vuoteen 2022, koska hoidolla ei ollut kirjallista sopimusta, mutta lisäkukkia hoidolle oli myyty vuoteen 2022 asti. Kyseinen hoito oli viimeinen sopimuksettomista ainaishoidoista, joiden hoidon päättämisestä kirkkoneuvosto teki päätöksen vuonna 2017. Ainaishoitohaudoilla kasvina on monivuotinen perenna.

Kukattomia hoitoja oli yhteensä 116, lisäystä edellisvuoteen 16 kappaletta. Monivuotisia perennoja oli 374 haudalla ainaishoitohautojen lisäksi. Hautausmaan katselmuksessa todettiin seurakunnan huolehtimien hautojen hoidon olleen sopimusten mukaisia. Asiakaspalautteilla on tärkeä osa toimintamme kehittämisessä ja arvioinnissa.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

Hautainhoitorahaston sitovina toiminnallisina tavoitteina vuodelle 2023 oli Puumalan seurakunnan hautojen hoidon järjestäminen ja yhdistäminen Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan hautainhoitorahastoon sekä järvivettä käyttävien kastelujärjestelmien kehittäminen.

Puumalan sopimushautojen hoito saatiin järjestettyä hyvälle tasolle yhteistyössä paikallisen yrittäjän kanssa. Uudet hoitosopimukset tehtiin yksivuotisin ja seurakunnan tarjoamilla kukilla. Asiakas- ja vainajatietoja täydennettiin ja korjattiin asiakasyhteydenottojen yhteydessä ja sopimuksia tehtäessä. Ristiinan hautausmaan kasteluverkoston painetta oli tarkoitus parantaa lisäämällä pumppukopin yhteyteen väliallas, josta vesi pumpattaisiin edelleen vesipisteisiin. Kehittämistyö keskeytyi, kun pumppukopin kunto todettiin sen verran heikoksi, että se tulisi uusiksi kokonaan. Uudesta voidaan rakentaa riittävän kokoinen kaikelle tarvittavalla vesikalustolle.

Talousarvion sitovuustason (toimintakate) mukaisia ylityksiä ei ollut.

Hautainhoitorahastolla on varoja kaiken kaikkiaan 1 378 677,78 €. Hautainhoitorahaston kuluja oli v. 2023 440 783,04 € ja tuloja (haudanhoitomaksut ja korkotulot) 460 393,39 €. Ylijäämää tilivuodelta kertyi siten 19 610,35 €.

Käyttötalousosa

	TA kuluva	Toteuma	Yli-Ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	397 200,00	429 921,72	-32 721,72	108,2
Toimintakulut (ulkoiset)	-408 250,00	-436 245,93	27 995,93	106,9
Toimintakate 1	-11 050,00	-6 324,21	-4 725,79	57,2
Toimintakate 2	-11 050,00	-6 324,21	-4 725,79	57,2
Työalakat (ulkoiset ja sisäiset)	-11 050,00	-6 324,21	-4 725,79	57,2

Tilinpäätöslaskelmat

Hautainhoitorahaston tuloslaskelma

	1.1.2023-31.12.2023	1.1.2022-31.12.2022
Toimintatuotot	429 921,72	371 400,30
Maksutuotot	427 873,89	362 611,26
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	0,00	660,00
Tuet ja avustukset	1 833,84	7 769,73
Muut toimintatuotot	213,99	359,31
Toimintakulut	-436 245,93	-349 664,76
Henkilöstökulut	-307 813,39	-268 614,36
Palvelujen ostot	-63 704,83	-18 267,68
Vuokratkulut	-4 853,09	-3 926,36
Aineet ja tarvikkeet	-59 794,62	-58 813,96
Muut toimintakulut	-80,00	-42,40
TOIMINTAKATE	-6 324,21	21 735,54
Rahoitustuotot ja -kulut	25 934,56	34 033,98

Muut rahoitustuotot	22 438,07	77 010,15
Arvonalentumiset sijoituksista	0,00	-8 033,60
Arvonalentumisten palautukset sijoituksista	8 033,60	0,00
Muut rahoituskulut	-4 537,11	-34 942,57
VUOSIKATE	19 610,35	55 769,52
TILIKAUDEN TULOS	19 610,35	55 769,52
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	19 610,35	55 769,52

Hautainhoitorahaston rahoituslaskelma

	1.1.2023-31.12.2023	1.1.2022-31.12.2022
Tulorahoitus	19 610,35	55 769,52
Vuosikate	19 610,35	55 769,52
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	19 610,35	55 769,52
Muut maksuvalmiuden muutokset	-1 109,42	35 959,66
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-848,00	-1 437,00
Lyhytaikaisten saamisten muutos	0,00	4 675,93
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	-261,42	32 720,73
Rahoitustoiminnan nettorahavirta	-1 109,42	35 959,66
Rahavarojen muutos	18 500,93	91 729,18
Rahavarojen muutos (tase)	18 500,93	91 729,18

	1.1.2023-31.12.2023	1.1.2022-31.12.2022
Rahavarojen muutos	18 500,93	91 729,18
Rahavarat kauden lopussa	1 378 677,78	1 360 176,85
Rahavarat kauden alussa	1 360 176,85	1 268 447,67

Hautainhoitorahaston tase

	1.1.2023-31.12.2023	1.1.2022-31.12.2022
VASTAAVAA	1 378 677,78	1 360 176,85
VAIHTUVAT VASTAAVAT	1 378 677,78	1 360 176,85
Rahoitusarvopaperit	760 349,97	747 198,16
Osakkeet ja osuudet	760 349,97	747 198,16
Rahat ja pankkisaamiset	618 327,81	612 978,69
VASTATTAVAA	-1 378 677,78	-1 360 176,85
OMA PÄÄOMA	-635 398,35	-615 788,00
Ainaishoitosopimusten pääomat	-31 106,31	-31 106,31
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	-584 681,69	-528 912,17

Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-19 610,35	-55 769,52
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	-63 926,69	-64 774,69
Lahjoitusrahastojen pääomat	-63 926,69	-64 774,69
VIERAS PÄÄOMA	-679 352,74	-679 614,16
Pitkäaikainen vieras pääoma	-495 144,69	-516 801,55
Saadut ennakot	-495 144,69	-516 801,55
Lyhytaikainen vieras pääoma	-184 208,05	-162 812,61
Saadut ennakot	-157 483,43	-144 600,00
Ostovelat	-568,70	-332,75
Muut velat	-13 174,22	-10 222,82
Siirtovelat	-12 981,70	-7 657,04

Hautainhoitorahaston liitetiedot

Hautainhoitorahaston sijoitukset

(Liitetietotosite nro 6)

	Tasearvo 31.12.2022	Markkina-arvo 31.12.2023	Tasearvo 31.12.2023
Suorat osakesijoitukset	60 358,40	180 974,35	60 358,40
Korkorahastot	299 002,19	271 412,44	256 882,05
Osakerahastot	226 996,20	307 775,41	282 190,68
Sijoitusrahastot	160 841,37	161 241,51	160 918,84
Rahoitusarvopaperit yhteensä	747 198,16	921 403,71	760 349,97

Haudanhoitosopimukset

Pitkäaikaisia haudanhoitosopimuksia Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnassa 31.12.2023 oli seuraavasti

Hoitoaika	Kpl-määrä	Viimeisin sopimus päättyy
5 vuotta	1079	2028
10 vuotta	1065	2033
15 vuotta	146	2030
20 vuotta	1	2025
50 vuotta	21	2043
Ainaishoito	449	

Hautainhoitovastuu ja siihen liittyvä yli- tai alikatteisuus

Hoitojen määrät	
Kesähoidot	2442
Määräaikaishoidot	2310
Ainaishoidot	449
Yhteensä	5 201
Haudanhoitokulut	436 245
Keskimääräinen haudanhoidon hinta	83,88
Jäljellä olevat hoitovuodet	7 838
Hoitovelvoite	657 451,44
Rahaston pääoma	1 378 677,78
Testamenttirahastojen pääoma	63 926,69
Yli-/alikatteisuus	657 299,65

5 ALLEKIRJOITUKSET JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Mikkelissä 19.3.2024

Kirkkoneuvosto

Arja Huuskonen
puheenjohtaja

Jyri Eskelinen
jäsen

Eeva-Riitta Hahtola
jäsen

Taina Harmoinen
jäsen

Heikki Karasti
varapuheenjohtaja

Jukka Pöyry
varajäsen

Hannu Mielonen
jäsen

Petri Pekonen
jäsen

Liisa Pulliainen
jäsen

Anu Onttonen-Savolainen
varajäsen

Jarno Strengell
jäsen

Eija Peura
varajäsen

Monica Valjakka
jäsen

Tiina Snicker
talousjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Mikkelissä 26.3.2024

KPMG Oy Ab
Tilintarkastusyhteisö

Esko Säilä
JHT, HT

6 LUETTELOT JA SELVITYKSET

Luettelo kirjanpitokirjoista 2023

Kohdat 1–10 Kipan järjestelmässä, aineisto säilytetään sähköisessä muodossa

1. Päiväkirja
2. Pääkirja
3. Ostoreskontra
4. Myyntireskontra
5. Kassakirjanpito
6. Palkkakirjanpito
7. Käyttöomaisuuskirjanpito
8. Tuloslaskelma
9. Tase
10. Rahoituslaskelma

Luettelo tositelajeista

Tositelaji	Nimi	Numerosarja
AB	Kirjanpitotosite	01
K1	Kp-liittymä tarj.las	01
P1	Palkat verokäsittely	01
PV	Palkkavaraus	01
SA	Pääkirjatilitosite	01
SK	Srk:n muistiotosite	01
SZ	Peruutus muistio	01
T1	Maksul. tiliote,vero	01
ZM	M2 Kirjanpitoliittym	01
DZ	Asiakkaat - maksu	14
KZ	Toimittajat - maksu	15
KR	Toimittajat - lasku	19
TM	Matkalaskut ostoresk	19

Numerosarja	Ensimmäinen nro	Viimeinen nro	Numerosarjan tila	Aukon alku	Aukon loppu
00	90000000	90000972	0		
01	1000000	1002456	0		
14	14000000	14001806	0		
15	15000000	15004206	0		
18	18000000	18000911	0		
19	19000000	19004473	0		
03	3000000	3000048	0		

Selvitys kirjanpitokirjojen ja tositteiden säilytystavoista

Tilinpäätös säilytetään pysyvästi sähköisessä muodossa.

Palkkatietoja sisältävät asiakirjat säilytetään 50 vuotta.

Kirjanpidot, tililuettelo sekä luettelo kirjanpidoista ja aineistoista säilytetään vähintään 10 vuotta tilikauden päättymisestä (KPL 2:10.1 §), mikäli EU-säädökset eivät vaadi pidempää säilytysaikaa. Kiinteistöinvestointeihin liittyvät laskut, tositteet ja muut selvitykset säilytetään 13 vuotta sen kalenterivuoden päättymisestä, jolloin kiinteistöinvestointi on valmistunut. Kirjanpito- ja tilinpäätösaineisto säilytetään koneellisella tietovälineellä. Kirjanpitoaineisto on tallennettava kahdelle eri tietovälineelle. Kirkon palvelukeskuksen järjestelmissä oleva aineisto on säilytettynä järjestelmässä ja erillisinä varmuuskopioina.